СА КОСОВОМ У СРЦУ

С благословом Његовог Преосвештенства
Епископа рашко-призренског
и косовско-метохијског
Г. др Артемија

Друго допуњено и проширено издање

1. издање април 2008.
2. издање октобар 2008.

СА КОСОВОМ У СРЦУ

ОБРАЋАЊА, СЕЋАЊА, СВЕДОЧЕЊА

АУТОР
ЕПИСКОП АРТЕМИЈЕ

ГРАЧАНИЦА~БЕОГРАД
2008.

ИЗДАВАЧ:
ЕПАРХИЈА РАШКО-ПРИЗРЕНСКА
И КОСОВСКО-МЕТОХИЈСКА
МАНАСТИР ГРАЧАНИЦА
38205 КОСОВСКА ГРАЧАНИЦА

www.eparhija-prizren.com
info@eparhija-prizren.com

Садржај

Видовдан и Косово у српском народу 7

Нато на делу..... 31

Након осам година, сећања и сведочења 49

Косово у духовној и историјској
перспективи српског народа 87

Обраћање мисији СБ УН 112

Косовски расплет:
западне опције и српска стратегија 119

Поновно расматрање косовског питања..... 129

ВИДОВДАН И КОСОВО У СРПСКОМ НАРОДУ*

Духовна вертикала

Видовдан и Косово су синоними. Они су у историји српској вододелница и мерило, било да се помену заједно или појединачно. Они деле судбину Срба као и нашу историју на догађаје „пре Косова“ и на догађаје „после Косова“.

Овде реч „КОСОВО“ није географија већ идеологија и идеал. Идеал постављен пред српски народ у целини и пред сваког Србина понаособ на Видовдан још оне давне 1389. године.

---

* Реч изговорена у Дому културе у Рашкој, у оквиру манифестације „Рашке свечаности“, 16. августа 2007.

Тада је Видовдан постао наша „духовна вертикала“, онтолошки најзначајнији датум у српској историји, догађај у коме је кулминирала сва наша историја од доласка на ову балканску ВЕТРОМЕТИНУ, с једне стране, и камен темљац на коме се градила сва наша историја од Косовске Битке па све до данас, с друге стране.

Видовдан је постао сочиво које сабира у себи све што је светло, свето и честито било у нашем народу пре Косова, и које из себе шири и расипа светлоносне, светоносне и честитотворне зраке на сав наш народ и на сву нашу историју после Косова.

Видовдан је зенит над нашим главама, али и темељ под нашим ногама.

Видовдан је заиста Видов дан, када се јасно види и сагледава кроз векове „ко је вера, а ко је невера“. То је вечито СРПСКО ОГЛЕДАЛО.

Не дакле само оног првог Видовдана, него српског Свагдана кроз сву нашу историју.

Видовдан је само друго име за целокупни ток наше историје, те је стога дан који непрекидно траје, дан без

смирања сунца. Као што је и Косово појам за сваки бој што га бијемо на личном и општенародном пољу, као и симбол сваког страдања српскога народа на правди Бога.

Када сунце зађе том историјском ВИДОВДАНУ, зачи ће сунце и целом српском роду. И више нам се неће родити, јер неће бити Србина да би му се сунце наново родило.

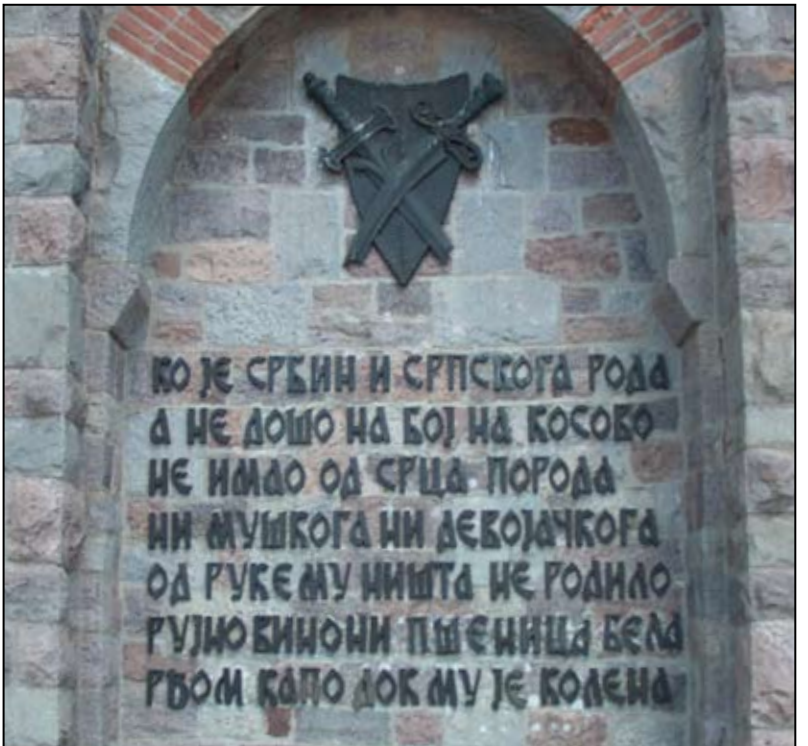

Управо зато што је Видовдан опредељење за „Царство Небеско“ не само Кнеза Лазара, него читавог српског народа до Косова и после Косова.

Видовдан означава српску вечност у трајању. Без Видовдана нема нам „вида“ ни историјског ни духовног.

Свети Кнез Лазар је на Видовдан довео до врхунца светосавски идедал српског човека, испунио светосавско српско Јеванђеље, које сажето гласи: „Све за Христа, Христа низашта“.

То је опредељење за „Царство Небеско“, за вечне духовне вредности: вечну истину, вечну правду, вечну наду, вечни живот.

Тим вредностима је свети Кнез испуњавао свој земаљски живот, за те вредности га је и положио. То су вредности за које вреди живети, али за које вреди и умрети када то затреба.

Оне су важније и трајније од обичног, пролазног земаљског живота.

То је светолазаревски завет и аманет сваком Србину. У њему се рађамо, у њему трајемо, и у њему умиремо.

СТЫ
КНЕЗЬ М
ЗАГЬ
СРЬБСКЫ

Ко друкчије мисли и умује, он је Србин само по биологији, не и по духу.

Србија и данас постоји и опстаје захваљујући оним Србима (ма колико малобројни били) који су Лазаревско опредељење учинили душом своје душе, срцем свога срца, зеницом свога ока.

Како онда, тако и данас Видовдан је вододелница не само српске историје, него и самих Срба. И онда и сада Срби су се делили због Христа и Царства Небеског.

Побеђивали су увек они који су били уз Христа и са Христом, макар оку „непристрасног“ историчара изгледало и друкчије.

Кнез Лазар и данас живи, јер његово опредељење живи и траје у душама милиона Срба који га верно следе попут косовских витезова.

Нажалост, како оног првог Видовдана тако и данас, нису малобројни ни они Срби којима је више омилело „царство земаљско“.

За такве ништа у нашој историји и у нашем народу (па ни сам тај народ) није толико свето да се не би могло продати, уновчити и издати. Као и за Вука Бранковића.

На Видовдан пре 618 година сви Срби су били на Косову Пољу, али нису сви били исте мисли и опредељења. Тако кроз целу нашу историју, тако и данас.

Сви мисле о Косову, говоре о Косову, решавају проблем Косова, али Косово виде и доживљавају различито.

Од Косова и око Косова људи се деле на два табора: једни Косово виде као пораз, други – као победу.

Једни као догађај због кога смо пали у мрачно петвековно турско ропство, други – као догађај захваљујући коме смо то ропство издржали и преживели.

Једни као „гробницу“ у којој су „сва наша надања закопана“, други – као извор свих узвишених стремљења и прегнућа у нашем народу.

Најзад, једни Косово виде као место на коме је читав један народ извршио масовно самоубиство, други – као

жртвеник на коме је читав један народ колективно и свесно принео себе на жртву „царства ради небескога“, и тиме постао један крстоносни и мученички народ.

Откуд тако опречни и дијаметрално различити ставови о Косову у нашем народу?

На то питање постоји само један прави одговор: они су наслеђени од оног првог Видовдана.

Тако је било и онда: једни су били уз Вука Бранковића, други – уз честитог Кнеза Лазара.

Све је зависило, како онда тако и данас, од садржине и опредељења сваке душе.

Је ли душа испуњена земљом и тежњом за „земаљским царством“, она Косово доживљава као пораз; је ли пак испуњена вечним вредностима и усмерена ка „царству небеском“ – она га доживљава као победу.

За прве је Косово „нечувена трагедија“, јер, како вели свети Владика Николај, они говоре: „Косово је зауставило точак наше историје, уназадило нас је. Да није било Косова, ми бисмо данас били велики народ“.* На супрот

* Еп. Николај, Косово и Видовдан, стр. 69.

томе, по светом Владици, „Баш нас је Косово учинило великим народом. Оно је наша народна Голгота, али у исто време, и наше народно васкрсење, духовно и морално“.*

Ко је у праву и где је истина?

Непогрешиви одговор дат је једном за увек још оног првог Видовдана.

Јер, „ако је ко на Косову претрпео пораз“, вели опет свети Владика Николај, „претрпео га је велики господин Вук Бранковић а не Кнез Лазар. Ко жртвује свој живот у једној борби за истину и правду Божију, жртвовао је највеће што је имао и могао, и – победио је. Макар битка технички била изгубљена, он остаје победилац. А пошто је сва српска војска на Косову Пољу пала – и то

* Исто.

драговољно – за истину и правду Божију, то је она и победила“.*

То је мера и мерило за све оне наведене различите визије и ставове о Косову.

Вековима, па и данас, у српском народу једни се сврставају под издајнички барјак Вука Бранковића, други – под Крсташ барјак Бошка Југовића и Кнеза Лазара.

Једни Косово посматрају само телесним очима и мере материјалним вредностима, други – пробуђеним очима душе и мере га вечним вредностима.

Ваистину, колико је душа претежнија од тела и тело од одела (Мт. 6, 25), толико је став оних других према Косову узвишенији од става оних првих.

На Кнеза Лазара и његову војску преко шестстотина година лије се благослов целог народа, а на Вука Бранковића и његове следбенике исто толико дуго – пада народна клетва.

Пример Кнеза Лазара буди у нама понос и одушевљење за исте идеале за које је он мученички пострадао,

* Исто.

а пример Вука – изазива осећај стида и срама што се у нашем роду нашао и такав изрод.

Неко је негде рекао да смрт човека најчешће личи на његов живот.

То подједнако важи како за велике праведнике, тако и за велике грешнике. Праведници „уснивају“ у Господу („заспао је сном праведника“, вели наш народ), док је „смрт грешника љута“, јер „ко се маша ножа од ножа ће и погинути“ (Мт. 26, 52).

Живот Кнеза Лазара у многоме је личио животу највећих светитеља Божијих.

По његовим биографима, као и по богослужбеним песмама, испеваним касније у његову част, он је био „благ, кротак, украшен незлобивошћу, истином и правдом“.

Био је „око слепима, нога хромима, потпора старима“.

Био је, како вели његов савременик и биограф патријарх Данило III, „од детињства много у свим добрим

делима украшен, и свим врлинама показиваше се племенит, велеуман и мужаствен“.

Био је правичан и мудар владар, нежан и чедољубив отац, племенит и веран супруг.

На свим пољима живота живео је и делао јеванђелски. Једном речју, он је у своме животу испунио у целини Јеванђеље Христово.

Онда, никакво чудо што се у датом моменту доношења судбоносне одлуке приволео „Царству Небескоме“. Јер само онај ко је у стању да живи царства ради небескога, може и умрети за „Царство Небеско“.

То Косовско, Видовданско, Лазаревско ОГЛЕДАЛО и данас је пред нама.

Ми се данас налазимо у сличном положају као и Свети Кнез Лазар оног првог Видовдана.

И пред нашом генерацијом данашњих Срба стоји исто судбоносно питање: коме ћемо се царству приволети? Седамнаести март 2004. шта је био друго до „други српски Видовдан“, најновије, али се не зна које по реду,

масовно пострадање Срба на Косову. То пострадање траје и даље.

Срби се поново сврставају у два табора, стају под два барјака.

Они који подижу сидра своја, продају своја имања, куће, станове и одлазе са Косова – иду под барјак Вука Бранковића, продају и крчме српско Косово.

Они пак, који одолевају и истрајавају „на страшном месту“ јесу потомци и следбеници честитога Кнеза.

Ово разврставање обухвата не само Србе на Косову и Метохији, него свуда, ма где се налазили.

Пред сваким Србином, ма на ком месту живео, ма на каквом положају био, стоји видовданско – косовско ОГЛЕДАЛО.

Свима скупа, и сваком Србину појединачно поставља се вечно лазаревско питање: „коме ће се царству приволети“?

Ко доприноси опстанку Срба на Косову и Метохији на ма који начин (речју, делом, жељом, молитвом) тај се уписује у Лазарев табор.

Ко, пак, опет доприноси, на ма који начин, (гласом, пристанком, потписом, изјавом) нестанку Срба са Косова, он је заједно са Вуком Бранковићем иза „Голеша Планине“.

Стога, док је времена, загледајмо се добро у то огледало, препознајмо себе на којој смо страни, ревидирајмо свој став док „времена има“, јер иде ноћ када нико неће моћи делати, ноћ после које нема свануће.

Историјска хоризонтала

Где се данас налази српски народ у целини? Осврнимо се иза себе и погледајмо наш ход по мукама у протеклих осам година. Бројни сведоци постоје да смо Ми годинама на многим местима овде у Отаџбини, али и свуда по свету говорили и сведочили о угњетености и пострадању српскога народа на Косову и Метохији, о рушењу и уништавању наших светиња – цркава и манастира и остале наше културне баштине од стране шиптарских злочинаца, о неправди коју нам међународна заједница

чини подржавајући шиптарске терористе у настојању да Косово и Метохију одузму од Србије и српског народа. Говорили смо много пута и о значају Косова и Метохије за нас, наглашавали да је то српски Јерусалим, да је Косово и Метохија колевка српске духовности, српске културе и српске државности и тд. Доста смо о томе говорили, трудили се да упознамо домаћу и светску јавност са тим очигледним чињеницама, али неке нарочите користи од тога као да није било.

Ево већ две године међународна заједница настоји свим силама да раније своје грешке покрије новим злочином, да Косово и Метохију одузме од Србије и дарује као независну државу албанским терористима, само зато, што им је то неко некада обећао. Стога осећамо да о Косову и Метохији данас треба говорити другим језиком, износити друге чињенице, изложити научне коментаре како појединих међународно признатих и још увек важећих правних норми и принципа, заснованих на разним Повељама, Резолуцијама, Одлукама, тако и критички се осврнути на гажење и омаловажавање свих тих демократских достигнућа на којима данас свет по-

чива, од стране појединих светских моћника и појединих држава, којима је искључиво стало до неких својих себичних интереса.

Цео свет – УН и СБ убише се тражећи решење, како кажу, за проблем Косова. Па често и наше власти и политичари о томе говоре. Уствари, према важећим међународним принципима, Повељама и другим правним документима, не постоји никакав проблем Косова, него постоји проблем шиптарске националне мањине у држави Србији. О том проблему нити ко говори, нити га решава. Извршена је замена теза, на коју смо невољно и ми сами пристали.

Појмови: „будући статус“ и „коначно решење Косова“ су тендециозно стављени у центар пажње светске јавности, те је, нажалост, коришћење те терминологије довело до прихватања наметнуте замене теза, чак и међу нашим дипломатама и домаћим масмедијима. Наиме, Србија јесте суверена држава чланица УН и као таква равноправна са осталим чланицама те светске организације, са међународно признатим и неоспореним територијалним интегритетом. Статус Косова и Метохије

јесте у свим важећим домаћим и међународним правним актима дефинисан као „суштинска аутономија са значајном самоуправом унутар Србије“. Резолуција 1244 СБ УН као и све претходне Резолуције, тај статус познаје и признаје. Подсећамо на то да Србија има суверенитет и територијални интегритет, и да постоји дефинисан статус КиМ далеко пре и без Резолуције 1244. Та Резолуција не дарује Србији суверенитет на Косову и Метохији, него га само признаје, као нешто опште прихваћено.

Термин „коначно решење“ који се непрекидно појављује у медијима и у свим разговорима вођеним о КиМ, преузет је из текста „Рамбујеовских Споразума“, на које се Резолуција бесправно позива, а који никада нису ступили на снагу, јер се уствари ради о тексту који стоји испод наслова: „Привремени споразум за мир и самоуправу на Косову“, који није био ништа друго до НАТО ултиматум Србији и који због тога никад није потписан од стране СРЈ нити Србије. Постоји веома занимљива анализа грчког правног стручњака Панајотиса Харитоса која детаљно говорио о тој, како он каже, научној превари. Ти исти „Рамбујеовски Споразуми“ на које се позива

резолуција 1244 служе и као основ за организацију и деловање привремене Администрације (УНМИК) успостављене Резолуцијом 1244, а која се, нажалост, имплементује селективно на штету српске стране. Наша држава би морала инсистирати да имплементација Резолуције 1244 буде детаљно изанализирана пред Саветом Безбедности пре било какве одлуке о Косову и Метохији, као што је то недавно рекао и руски Амбасадор при УН г-н Виталије Чуркин.

Није довољно само понављати негативне фразе типа: „не пристајемо на независност Косова и Метохије“ и „никада нећемо прихватити независно Косово и Метохију“, већ треба јасно и неоспориво дефинисати у афирмативном смислу „оно што једино прихватамо“ и „да се држимо постојећег међународно дефинисаног статуса Косова и Метохије“. Снага афирмативних порука је много већа и убедљивија од оних негативних (одречних), јер је битније рећи шта хоћемо него ли шта нећемо. У том смислу настојање на међународном праву и на Повељи УН представља неопходан основ за предстојеће преговоре, узимајући при том у обзир и обичајно право, које

не може да награђује тероризам са независношћу, или да „кажњава“ једну націју због политике њених бивших ауторитарних лидера. Изгубљен „рат“, како се назива НАТО агресија из 1999. може довести једино до окупације територије, али не и до њеног отуђивања.

У свим досадашњим контактима и разговорима са међународном заједницом, Србија је, пре свега, заузимала дефанзиван став. Међутим, и држава Србија, као и српски народ у целини, имају своја права, међу којима је и то да Србија пред СБ изнесе свој захтев за заштиту сопствених права на „де факто“ сувереност, и територијални интегритет, на заштиту људских права и на своју имовину на Косову и Метохији, па чак и права на то да СБ размотри садашњи и будући легитимитет и имплементацију саме Резолуције 1244, имајући у виду промењене околности у односу на тренутак њеног доношења. Јер, између осталог, у међувремену Србија је постала демократска држава, равноправна и суверена чланица УН, Слободана Милошевића више нема, Србија има демократски Устав. Привремена администрација (УНМИК) на Косову и Метохији у садашњем облику је

постала правно и морално нелегитимна и неодржива над делом једне суверене и мирољубиве државе, која никога не угрожава. Шта више, та привремена администрација је затајила у испуњењу стандарда на које је сама себе обавезала, што додатно доводи у питање легитимитет њеног даљег присуства на Косову и Метохији. Чак и организације као што су „Амнести интернешенел“ и „Хјуман рајтс воч“ у својим многобројним извештајима и препорукама испољавају забринутост због тоталног фијаска УН на терену и недостатка правних средстава за одбрану људских права, као последица имунитета и апсолутне власти коју ужива Специјални Представник Генералног Секретара УН, који самовољно одређује комисију која додељује или укида лиценцу за експлоатацију природних богатстава (види: УНМИК Уредба бр. 2005/2) или потписује споразуме са УНЕСКО-ом за обнову српских светиња на Косову и Метохији, која се спроводи мимо знања и сагласности власника СПЦ, и још на веома нестручан начин, наштa Републички завод за заштиту споменика културе константно указује.

Морамо нагласити да је веома важно да наш српски народ буде у потпуности обавештен о свему што се тиче Косова и Метохије, јер се код народа примећује одређено незадовољство због недостатка довољно јасних и јавних ставова и информација у вези КиМ. Држава је дужна да обезбеди довољно велики простор за то на свим медијима, и да га испуњава својим званичним изјавама и ставовима, а не да се често у њега убацују многи самозвани тумачи и шарлатани који својим самовољним и неодговорним саопштењима само уносе забуну и немир у народ.

Залагање власти не може се свести на неколико устаљених фраза, већ мора да пређе на активну и убедљиву улогу у одбрани државних и националних интереса, који су у овим тренуцима приоритетни. Такође народ од Владе очекује да оштро реагује на свако „а приори“ прејудицирање исхода преговора и отворене претње појединих личности и институција, нпр. Америчких званичника или НВО „Хелсиншки одбор за људска права“, који се отворено залажу за ту консезуалну независност КиМ, што не представља само кршење својих надлежности,

већ води у отворено рушење међународног уставног и правног поретка. Повеља УН забрањује такво деловање, па чак предвиђа избацивање таквог члана из УН.

Овим дугим процесом током осам година, народ је исцрпљен и резигниран – често се чују ставови да је Косово већ изгубљено и да ми ту не можемо ништа. Управо то нам сугеришу и на то рачунају они који врше притисак и покушавају на све могуће начине да наметну своје решење. Православни верници никада не смеју да се предају и подлегну таквим искушењима. Због тога сви ми, цео наш народ увек и свуда, не само једном годишње о празнику ВИДОВДАНА, дужни смо да обнављамо и држимо пред собом завет светог Кнеза Лазара, опредељујући се за оне вечне и непролазне вредности за које је он живот свој положио на Косову Пољу оног првог Видовдана, када се определио за Царство Небеско. То наше опредељење и стално подсећање даће нам духовне снаге да се супроставимо насиљу и покажемо да нам није свеједно када неко покушава да нам отме оно што нам је свето, што смо у аманет примили од наших светих предака, и што смо дужни да пренесемо и оставимо

нашим потомцима. На то нас обавезује не само Устав ове државе, него и наша савест и осећање праведности.

Наше власти морају енергично да захтевају пред СБ УН да се очува међународни правни поредак, јер кршење и ремећење тог поретка неминовно доводи до правне несигурности, која је потенцијални извор конфликата. Међу функцијама и овлашћењима СБ јесте између осталог, да испита било који спор или ситуацију која би могла да доведе до међународног трвења и до владавине закона џунгле (закон јачега) и да предлаже начине решавања таквих спорова без лицемерног тактизирања и држања стране онима који су у милости (или због интереса) светских моћника. Другим речима, поред спора између Срба и Шиптара на Косову и Метохији, све више долази до изражаја спор између две велике силе – Русије и Америке, и евентуална подела унутар Европске Уније. Ти спорови могу једино бити решени и превазиђени у СБ при поштовању свих важећих међународних правних аката и споразума.

И да закључимо. Власти Србије морају да буду одговорне народу. Оне не треба да спроводе страначке и

партијске интересе, већ интересе нације. Народ који осећа да су његови национални интереси запостављени или жртвовани у име нечег другог има природно право да адекватно реагује. Пошто је СПЦ одувек била уз свој народ и бринула народну бригу, њена улога је и данас од посебног значаја, као што се то показало више пута у српској историји. Са вером у Бога и Његову правду, ми настављамо даље.

НАТО НА ДЕЛУ

Случај Косова и Метохије*

Уважени председавајући,

Поштовани организатори овог цењеног скупа,

Даме и господо,

Сматрам за велику част што ми се пружила прилика да данас на овом цењеном скупу могу да сведочим и говорим из прве руке о (не)делима НАТО-а извршеним над једним старим хришћанским народом, над његовом вером и културом, над његовом садашњошћу и будућношћу.

* Текст изговорен септембра 2007. у Украјини, на Криму, на међународном Симпосијуму посвећеном питању уласка Украјине у НАТО.

Знате да долазимо из Србије, са Косова и Метохије, тог српског Јерусалима, колевке српске духовности, српске културе и српске државности. Ту, где су наши корени, где је створен духовни идентитет народа, где су многобројне наше светиње (1300 цркава и манастира), грађене и подизане током скоро читавог једног миленијума, ту данас, захваљујући деловању НАТО савеза, прети опасност да нестану и последњи трагови нашег хиљадугодишњег постојања.

Откуда то? Зар је то могуће на почетку 21. века?

Да, господо, могуће је. Могуће је, захваљујући управо деловању НАТО-а под диригентском палицом Вашингтона и Брисела. НАТО, Северноатлантски пакт, спона која везује Европу и Северну Америку, основан је 1949. са циљем: да гарантује слободу и безбедност свих својих чланица политичким и војним средствима. Племенит циљ, достојан похвале. Нажалост, од тога се циља временом одступило. Наиме, од престанка хладнога рата деведесетих година (са падом Берлинског зида и распадом Совјетског Савеза), НАТО, да би оправдао и даље своје постојање, преузима на себе и друге обавезе, поставља нове циљеве.

Уместо онога који брине о слободи и безбедности својих чланица, НАТО постаје агресор који уништава туђу слободу, гази безбедност народа и државе која га ничим не угрожава. Досећате се да је реч о НАТО рату против СРЈ (односно Србије и Црне Горе) 1999. Необичан рат, први такве врсте у историји ратова. Рат из ваздуха, рат у коме се „сукобљене“ стране никада нису погледале лицем у лице. НАТО је пуних 78 дана потпуно бесправно,

безразложно, бездушно и дивљачки разарао моју отаџбину, засипајући нас свим могућим бомбама и ракетама, рушећи далеко више цивилне (болнице, породилишта, стамбене четврти, далеководе, мостове, фабрике...) него војне објекте, намерно гађајући возове и аутобусе пуне путника и убивши око две и по хиљаде цивила.

Све то ужасно боли мој народ. Али још више од тога боли цинично објашњење, „оправдање“ тог њиховог бестијања, да то није било уперено против српског народа,

него против тадашње власти у Београду, док су невине цивилне жртве подвели под само две монструозне речи: „колатерална штета“, које су чак и од стране међународних средстава информисања проглашене „најружнијим изразом“ 1999. године.

Са посебним ужитком иживљавале су се НАТО убице над небом Косова и Метохије, пружајући ваздушну подршку терористичкој организацији тзв. ОВК-а, засипајући свету Косовско-метохијску земљу свим и свачим, касетним бомбама (забрањеним за употребу) и ракетама „обогаћеним“ осиромашеним уранијумом, чије пагубно дејство и данас многи трпе на Косову и Метохији, без обзира на националну припадност, па чак и припадници самога НАТО-а, КФОР војници.

Лагали су да су тим бомбардовањем, под називом „Милосрдни анђео“ спречили хуманитарну катастрофу, која тада није ни постојала, већ су је својом агресијом на нашу земљу сами изазвали (и вешто изрежирали са вођама ОВК-а и лидерима косовских Албанаца).

Но то, господо, није све. НАТО злочини према нашем народу долазе до пуног изражаја тек по завршетку

„рата“, када су на основу резолуције СБ УН 1244 и Кумановског војно-техничког споразума од 10. јуна 1999. године, дошли на Косово и Метохију у виду оружаних снага КФОР-а. Мандат КФОР-а на основу тих докумената био је да спречи обнављање непријатељстава између зараћених страна, да успостави безбедносно окружење као и да демилитаризује ОВК-а. КФОР је дошао на Косово и Метохију да би, према Резолуцији 1244 СБ омогућио миран и безбедан живот свим грађанима Косова, и да омогући безуслован и безбедан повратак избеглица и расељених лица.

Ни један од тих задатака и обавеза НАТО није испунио ни за ево пуних осам година. Тек његовим доласком на Косово у лицу КФОР-а, као и цивилне управе УН, УНМИК-а, произведена је не само хуманитарна катастрофа, него и невиђено етничко чишћење покрајине, јединствен геноцид над српским народом у мирнодопско време, што је непознато у историји света, јер су и КФОР и УНМИК себе ставили у службу подршке албанским екстремистима и терористичкој ОВК-а и омогућили им да изврше прогон и погром две трећине хришћанског

српског народа (250.000), али и других неалбанских заједница: Рома, Египћана, Ашкалија, Горанаца.

Конвенција УН о геноциду у Чл. 2 овако казује: По овој Конвенцији, геноцид означава било који од следећих аката извршених са намером да униште, у целости или делимично, националну, етничку, расну или верску групу и то:

- убијањем чланова групе,
- проузроковањем озбиљне телесне или менталне штете припадницима групе,
- намерним стварањем услова живота срачунатих да се доведе до физичког уништења читаве групе или њених делова,

- наметањем одређених мера чији је циљ да се у склопу групе спречи рађање,
- присилним премештајем деце из једне групе у другу.

Све ове тачке из Конвенције УН које карактеришу геноцид, извршене су над српским народом на Косову и Метохији у протеклих осам година, а у присуству и под „заштитом“ НАТО трупа.

Морамо Вас подсетити да је историја Косова и Метохије тужна и крвава. Она траје без мало 620 година. Започела је чувеном Косовском битком 1389. и још није завршена. У тој дугој историји било је мало ведрих и мирних дана, Неких двадесетак година. Све остале дуге године и столећа прошла су у тами ропства и на крсту страдања. О томе су написане не читаве књиге, већ читаве библиотеке, од домаћих и страних писаца. То обиље сведока и сведочанстава говоре да је сваки наредни период био тежи, страдалнији и крвавији од претходног. Књига „Плач Старе Србије“ од Николе Поповића, описује последњих сто година под Турцима. Иако је то још увек било отоманско ропство, главни зулумћари над

Србима, над српском нејачи, над нашим светињама били су Арбанаси, поисламљени Шиптари. Када се чита та књига, и прати развој догађаја у наше дане од јуна 1999. године, стиче се утисак да нам се историја стално понавља. У јачем или слабијем интензитету, али се понавља. Више сада него ли икада.

Од јуна месеца те 1999. године, Косово и Метохија су поново на крсту. Они су и пре тога, још од 1941, пролазили кроз огањ и воду страдања, насиља, пљачки, убистава, силовања, прогона. Али ових задњих осам година, под „заштитом“ НАТО-а и под влашћу УНМИК-а, превазилазе својом суровошћу све што је до сада доживљено и записано у историји. Косово и Метохија на крсту! Може

ли се замислити страшнија слика пред нашим очима? Под крстом се не говори. Под крстом се или ћути у болу, или грца у сузама. Поготову Онај на Крсту не говори. Он трпи и пати. И моли се за своје мучитеље: „Оче, опрости им, јер не знају шта раде“. Тако је говорио распети Господ. Ми, сараспети са Косовом и Метохијом, не усуђујемо се да поновимо те свете речи. Јер наши мучитељи, врло добро знају шта раде и зашто то раде. А то шта они – данашњи терористи и злочинци косовски Шиптари, раде на Косову и Метохији и од Косова и Метохије познато је целом свету. Јер они своје злочиначке работе већ осам година врше јавно, пред очима целога света, у присуству читаве међународне заједнице, присутне на Косову и Метохији у лицу УНМИК-а и КФОР-а. Не само присутне у смислу сведока, већ под директном њеном управом и влашћу, која уместо да злочин спречава и искорењује, она га допушта и толерише. Иако је власт УН још увек присутна и валидна на Косову и Метохији, иако НАТО трупе (16.500 војника) и даље бивакују у својим базама на Косову и Метохији, по њему се и даље слободно крећу стотине и хиљаде терориста и злочинаца, довршавајући

свој монструозни злочин – потпуног искорењивања Срба хришћана са Косова и Метохије. Многи од тих злочинаца седе у привременим косовским институцијама са којима међународна заједница легитимно сарађује.

О свему томе, али конкретно и у детаљима, говори и најновија књига „ПРИКРИВАЊЕ ГЕНОЦИДА НА КОСОВУ“ - Злочин против Бога и против човека, из пера ИЗОЛДЕ ХЕНРИ (**Iseult Henry**), припадника међународне мисије на Косову и Метохији. То није уопште типична књига о тренутним дешавањима, и не припада жанру

међународне политике. Није то ни новинарски експозе. Једноставно, то је књига прича, истинитих прича о ономе што се на Косову и Метохији дешавало све од краја рата 1999. године па до данас: убијања, одсецање глава, паљевине, бомбашки напади, касапљења, силовања, киднаповања, тортуре, рушење и скрнављење светиња – цркава и манастира (преко 150), крађе, сакаћења, застрашивања, прогони... И све је то НАТО омогућио, злочинце толерисао, правду газио. Хладна дистанца снага КФОР-а, сигнал непогрешиво и намерно дат злочинцима УЧК-а, био је, уствари, сигнал за извршење тихог и методичног програма елиминације. Тај програм је кулминирао у мартовском погрому 2004. године, када је цело Косово било у пламену, док је НАТО то мирно посматрао.

Како је, пак, изгледала та пасивност КФОР-а у вршењу своје мисије, најбоље илуструје следећи пример. У селу Церници, недалеко од Гњилана, учитељ у том селу Миомир Савић, седео је једнога дана испред малог српског кафића са неким својим пријатељима. Албански терористи бацили су бомбу на кафић и побегли. Паклена направа је експлодирала, остављајући Миомира

тешко рањеног. Из ногу је губио много крви. Људи су покушали да му помогну, међутим, одмах по доласку, припадници америчког КФОР-а су забранили да му било ко приђе. Лежао је тако више од два сата, крварећи, крварећи до смрти. Албанци, здравствени радници, дошли су из гњиланске хитне помоћи, хирург са три медицинске сестре. Чак су и они молили КФОР да им дозволи да помогну Миомиру, али узалуд. И њима је исто тако било забрањено да му приђу. Миомир је лежао пред кафићем, крварећи на смрт, а КФОР нити му је помогао, нити то дозвољавао другима. Након што је два и по сата тако лежао, са тешким повредама на ногама, из кампа Бондстил стигао је хеликоптер са медицинском помоћи, али у том тренутку било је већ прекасно и он је, окружен америчким војницима, умро. А војници су га два и по сата само гледали како на смрт крвари. Мора да су следили наређење!

На мети терориста били су не само живи хришћани Срби, и остали неалбанци, њихова имовина, куће и светиње, него и хришћанска гробља. Многа српска гробља по читавом Косову и Метохији су вандализована, кр-

стови поломљени, споменици полупани, кости покојних вађене и разбациване по околини, а нека су и потпуно уништена. Припадници ОВК-а под окриљем и по допуштењу НАТО-а (јер нико за те злочине никада није одговарао) водили су битку не само против живих, него и против мртвих. И они морају потпуно да нестану. Чак ни мртви не могу на миру да почивају на Косову. Рат против живих је и могуће добити, али још нико није добио рат против мртвих. Они су непобедиви.

НАТО је дошао на Косово да донесе мир, а створио је пакао за све сем за Шиптаре. Они су добили све, а Срби и остале заједнице страдање, прогон, уништење. Какав је то мир када ниси слободан да говориш својим језиком на улици, ван свог дворишта; када не можеш да исповедаш и практикујеш своју веру јер ти је богомоља или у бодљикавој жици или срушена; када ти деца не могу у школу; када не можеш ни своју земљу да обрађујеш; када у свој град не можеш да се вратиш? Каква је то слобода када ти у току неколико година затру све трагове културе, а тебе убеђују да си ти, у ствари, крив?

И на крају питање: због чега све то? Остаје дилема која чека разрешење:

Да ли је НАТО по први пут ушао у рат зато, да би преваранти и шарлатани могли да украду кућу власнику?

Да ли је НАТО ушао у рат да би омогућио да хришћани на Косову не могу да сахране своје покојнике на хришћанском гробљу, и да не могу да посете гробове својих сродника?

Да ли је НАТО ушао у рат да омогући да оно преосталих Срба на Косову и Метохији не могу ноћу мирно и сигурно да спавају?

Да ли је НАТО исто тако ушао у рат да омогући да имовина припадне онима који је желе, а не онима који имају законито право на њу?

Таквих питања могуће је постављати у недоглед, и свако завршити основним питањем: Због чега све то?

Али и то није све. Данас НАТО (САД и ЕУ) настоји свим силама да све те злочине почињене на Косову и Метохији од стране албанских терориста, а под њиховом моћном заштитом, крунишу тако што ће све те злочине над Србима и њихове починиоце наградити дарујући им независно Косово, противно свим међународним конвенцијама, резолуцијама и опште важећем међународном праву о поштовању територијалног интегритета и суверенитета свим државама чланицама УН, међу којима је од првих дана и Србија. Такво наметнуто решење које подразумева одвајање Косова и Метохије од државе Србије, Србија и српски народ у целини, ма где живео, никада неће прихватити.

Уцењују нас безочно нудећи нам да за пристанак на Независно Косово (пакет Мартија Ахтисарија), по краћем поступку будемо примљени у чланство НАТО-а. У Србији пак нема те спремности. Жртве НАТО бомбардовања из 1999. године, као и оне пале под НАТО „заштитом“ од злочинаца УЧК-а, поручују нам да их не смемо заборавити ни изневерити. Они су сада наша савест и наша морална обавеза да им сачувамо вечни

мир и спокој душе, уз поруку да су свој живот положили на олтар Отаџбине и да никада не будемо у друштву са њиховим убицама. Многи се у Србији данас јавно питају: Зар трчати у сусрет онима пред чијим су очима и под чијом је „заштитом“ убијено или киднаповано око 2500 српских мученика са Косова и Метохије, а да за ових осам година нико за то није одговарао. Српски народ сматра да је боље и да нестанемо са лица земље, него да на то пристанемо, јер човек (и народ) без части, поноса и националног достојанства је једно велико ништа, обична крпа за пљување. Улазак Србије у НАТО био би највећи суноврат, несрећа и највеће понижење српског народа у његовој историји. Уверени смо да Србија то себи никада неће дозволити.

НАКОН ОСАМ ГОДИНА, СЕЋАЊА И СВЕДОЧЕЊА*

Ваше Високопреосвештенство,

Поштована господо Министри,

Уважени гости,

Тема данашње наше трибине „Место српске духовне баштине на Косову и Метохији у европској култури“, колико је захтевна, толико је и изазовна. Очекујемо да ћете сви Ви, уважени предавачи, говорити о споменицима културне баштине српскога народа на Косову и Метохији стручно и научно, сваки са свога аспекта, дочаравајући нам сву духовну лепоту и вредност тога наслеђа

* Текст изговорен на међународном Округлом столу „Место српске духовне баштине на Косову и Метохији у европској култури“,одржаном децембра 2007. у Сава Центру у Београду.

које је вековима стварао српски народ, као израз свога хришћанског опредељења и припадања широкој лепези осталих хришћанских народа Европе. Ја сам, пак, одлучио да Вашој пажњи понудим нешто необично, колико стварно толико и болно, да говорим о доприносу саме Европе уништењу и разградњи те културне и духовне баштине српскога народа на Косову и Метохији у последњих осам година, које се одвија упоредо са страдањем живе Цркве Божије, са страдањем, убиствима прогоном и погромом српскога народа под надзором и будним оком демократске Европе и Америке.

То су наша сећања и подсећања на оне прве дане, а затим читаве године, од доласка КФОР-а као међународних снага мира и УНМИК-а као цивилне администрације УН, на Косово и Метохију, почев од јуна 1999. године. Са њиховим доласком управо почиње голготски ход по мукама нашег српског народа који је много пострадао од шиптарских злочинаца инспирисаних џихадском вахабитском идеологијом а под „заштитом“ међународне заједнице. Са Косова се повукла југословенска војска и полиција; са Косова су отишли скоро сви представници

власти, сва интелигенција, лекари, професори... и велики број нашега народа (преко 2/3, бројем око 250.000). Са преосталим народом (око 130.000) остала је само Српска Православна Црква са својим свештенством и монаштвом.

У првим данима и месецима ми смо улагали максимум труда и напора да зауставимо реку српских избеглица који су одлазили са Косова и Метохије, да, поред свих страдања, жртава и притисака, задржимо народ.

Сетити се свих збивања на подручју Косова и Метохије у том времену, немогуће је у једном овако сажетом реферату. Сваки човек је једна прича за себе, једна читава историја. Ипак, покушаћемо да верно прикажемо макар сами почетак небивале Голготе српскога народа, која је

наступила одмах после потписивања Кумановског споразума 9. јуна 1999. године.

Дана 9. јуна у 21 час и 45 минута потписана је код Куманова нова издаја Косова. Бол и туга у души, несаница на очима. У Београду славље! У Призрену - весеље, пуцњава! Молитва навире: Боже, сачувај памет! Сутрадан, у 15 часова наређен прекид ваздушних удара НАТО-а. Војска Југославије почела повлачење у подне. Стотине војних возила преко Подујева за Мердаре. Председник СР Југославије Слободан Милошевић обратио се Нацији, први пут од почетка бомбардовања, објавом победе?!?

Јуна 11. посетили смо Велику Хочу и оца Миленка. Сабрао се народ. Унезверен, уплашен. Питају шта да раде, али нису спремни да послушају. Сви су спремни да одселе. Одемо у Ђаковицу. Председник Општине, спакован - да оде. И цео српски народ. Тако и у Пећи, Дечанима, Призрену, Мушутишту. Вероватно и у другим местима, али немамо директна сазнања. На путевима - колоне војних возила. На све стране. И цивилних: камиона, трактора, малих кола. Свуда безнађе, очај, осећај да смо издани и напуштени од своје државе.

Војска и полиција обезнађени. Без јасне одлуке и смернице шта да чине. Опште расуло. Безвлашће. Вече пада, а са њим неизвесност и страх улази под сваки кров, увлачи се у сваку душу. Монаштво и свештенство је још увек сво на својим местима. Нада је у Бога. Црква је остала чиста, изван и изнад свих прљавштина овога рата.

Сутрадан, 12. јуна посетили смо манастир Свету Тројицу код Мушутишта. Служио сам и причестио сестре. У току Литургије стигао свештеник из Мушутишта, о. Александар Нашпалић са четири човека, мештанина. Обавештавају: Јуче је из села Мушутишта отселило око 130 (из целе парохије - око 300) домова. Остало је још са-

мо у црквеној Мали око 50 кућа за данас. Питају: шта да чине? Дајем савет као и свуда и увек: да остану. Видим: Не прихватају. Кажу: На сеобу их покренуле власти и команданти оглашавајући преко радио станица - моторола: „Данас задњи конвој креће у 15 часова. Спремајте се. Ко остане, нико му не гарантује касније одлазак. Немци долазе“. И - сценарио је успео. Као у Книнској Крајини: са војском кренуо је и народ. Поново је део српског народа (сада овог са Косова) на точковима, у приколицама, на путевима. Куда? - На Север. У пропаст. У ужас...

На поласку за Призрен, свратили смо у Мушутиште. Све спаковано за полазак. Трактори, камиони, кола. Бол и очај. Код цркве се сабрало 30-ак мештана. Питају, а не желе да послушају. Одлазимо ми за Призрен, а они... У Призрен смо стигли у 14 часова. Нова сазнања: Прошле ноћи у Призрену извршени нови вандализми и насиља. Јутрос, на излазу из Призрена - конвоји војних возила - спремни. У Призрен улази конвој од 30-ак аутобуса - за војску. Расуло, распад, хаос. Све испланирано, исцењено и реализовано. Све како сам предвиђао и много година раније више пута понављао. Сада схватам: ово је

заиста крај, не само Косова него и Србије, али и - Срба. И у другим местима (око Призрена, Ђаковице, Дечана, Пећи) општа бежанија. Народ креће са војском. Одлазе са надом на повратак.

Дошавши у Призрен у 14 часова, одмах сам оца Харитона вратио у манастир Света Тројица са благословом да све сестре превезе у манастир Грачаницу, да не би оне саме биле у тој планини, када је сво село отишло. Могле би бити узалудне жртве ОВК-а којих има у брду изнад манастира. То је (рачунао сам) за дан-два, док дођу међународне снаге (верујући наивно, признајем, да ће они одмах завести мир, и пружити заштиту угроженима). Отац Харитон је благослов извршио, али и први донео вест да су Немци стигли у Призрен. Претходне ноћи Руси су стигли у Приштину (Аеродром Слатина), данас - и Британци. И тако редом.

Наредног дана, у недељу 13. јуна, служио сам у Призрену. Народа, мало. Наш свештеник је служио у Љубижди, оближњем селу. Тамо ОВК-а блокирала село и цркву. У Призрену дивљање Албанаца - због доласка КФОР-а. Свештеник је једва дошао у Призрен. Полупали му ко-

ла на очиглед војника КФОР-а. Први знак да нас неће штитити, да неће ОВК-а спречавати у одмазди и освети... Срби у Призрену у паници. Многи долазе, питају, траже решење, одговоре. Контакти са Приштином, Пећи, Дечанима. Радио веза и телефон, раде нон стоп. Нове вести стално пристижу... Ђаковица, Дечани, Пећ - пусти, без иједног Србина (сем манастира Дечана и Пећке Патријаршије). Ђураковац, и он иселио. Ораховац и Велика Хоча, спремни да крену са војском. КФОР (Немци

овде) не гарантује безбедност (за сада их је, кажу, мало). У Призрену су пале већ три српске жртве. Многи су већ одселили. Остали су спремни. Сутра, око 10 сати креће задњи конвој војске и полиције из Призрена. Принуђени смо и ми, и сав народ да кренемо са њима. Али само до Грачанице, никако са Косова. Бар за сада. Повремено пратимо и вести са стране (BBC, DW, РТВ Црне Горе). Светла ни од куда.

У понедељак, 14. јуна, Командант КФОР-а у Призрену, зове ме на разговор. Одлазимо у команду КФОР-а. Разговарали смо више од сат времена, и ја сам, изневши му нашу ситуацију, тражио заштиту српског живља овде, у Ораховцу и Хочи. Вративши се до цркве, пренео сам поруку окупљеном народу да остану овде, а да је КФОР обећао завести ред и поредак. Порука није била много уверљива. У току дана многи су отишли. Остало је, можда 10% Срба у граду. За ноћ је у Богословију смештено око 200 лица. Остали су још по својим кућама. По улицама еуфорија Албанаца. Нарочито младих. И појава ОВК-а на улицама, у болници, свуда. У Љубижди прошлу ноћ претресали куће, одузимали оружје, пребијали људе...

Наредног дана, 15. јуна сазнајемо да су јутрос око 6 сати отишли са задњим конвојем војске и од јуче преостали Срби. И они из Богословије. Војска им наручила аутобусе. Ови, њих још неколико породица, питају шта да чине. Траже да им црква наручи аутобусе да оду. Ми то не можемо, јер Црква не жели и не може да учествује у расељавању Срба са Косова. Рекох им: Сваки нека одлучи за себе и побрине о себи... Како за два и по месеца бомбардовања, и сво време преговора (и пре рата) нигде нису помињани Срби са Косова и Метохије, како они нигде у потписаном уговору нису поменути, тако и сада, званични државни медији Београда ни једном јединoм речју не помињу и не говоре о исељавању Срба са Косова и Метохије (Призрен, Ораховац, Ђаковица, Пећ, Дечани). Говоре само о победи, о миру који је завладао, о очуваном интегритету и суверенитету земље, и - о почетку обнове разрушене земље (јуче - мост код Бешке).

Али, и немачки Генерал Von Korf не испуни јучошње обећање. Ноћас су ОВК-а и народ (Албанци) до дубоко у ноћ славили своју победу пуцањем, гочевима, песмом. А немачке патроле - нигде у граду. У многе српске куће

упадали „тражећи оружје“, претећи и нагонећи да одлазе.

Око 11 сати, истога дана киднапован је у центру Призрена монах, отац Харитон (Лукић) који је колима пошао да обави неки посао. Киднаповано је на разним местима у граду још пет Срба. Пуцање и јурњава по граду цео дан. Радио станица и телефонске линије се усијале од рада. Преостали Срби сабрали се углавном у Богословију. Покушавамо да преко Приштине обезбедимо за сутра аутобусе за евакуацију, јер смо видели да је враг однео шалу.

Код о. Мирослава стигао владика Атанасије. Ангажовао се и он. И Амфилохије стигао до Сопоћана.

У 18:30 стиже с. Катарина, Магдалина и Јустина са о. Радивојем Панићем у пратњи Британаца. Били су у Светој Тројици. Манастир је САВ СПАЉЕН... Прва жртва из богате ризнице духовне и културне баштине којој је кумовала културна Европа. Али неће дуго бити једина. Из дана у дан све је више уништених наших светиња. (До октобра месеца биће их 75). Са сестрама из Свете Тројице у Грачаницу пошла и братија из Св. Арханге-ла, и из ман. Зочишта. Око 20 часова дошао официр из КФОР-а мајор Jensch Dietrich, са још два војника. Разговарали смо око два сата. Детаљно. О нама, о ман. св. Архангела, о Богословији, о народу. Дао обезбеђење (за ноћас) Епископије и цркве св. Ђорђа, Богословије. Чуо је од вођа УЧК-а да ће њихови ноћас да нам запале цркву св. Ђорђа. Зато даје обезбеђење. Тражио сам преко њих да пронађу о. Харитона. Нису успели за ноћас. Тражио сам да се сутра сретнем са Генералом Von Korfom. Уговорили смо за 8 сати ујутру. У Епископији. Обезбеди-

ли су, рекоше, за сутра 5 аутобуса за народ, као и своју пратњу.

Освануо је и 16. јуни. Немачки Генерал је стигао у заказано време. Предочио сам му стање на терену и потребу да се са народом евакуишемо и ми из Призрена са жељом и надом да се што пре вратимо. „То зависи од Вас“, рекао сам. Разумео је, изразио жаљење због тога и наложио мајору да тај излазак буде безбедан. Цео дан су вршене припреме. Телефонирања са Приштином у вези аутобуса, са народом у Призрену, сабирали се у Богословији. Војници КФОР-а су покривали простор од Епископије до Богословије. Договорено је да у Епископији остану три наша човека. Мајор је сачинио уговор о обезбеђењу објеката: Епископије са црквом, Богословије и манастира св. Архангела са персоналом.

Аутобуси су доста каснили. Стигли су у 16:45. Са њима Владика Атанасије, јерођ. Максим, о. Стефан, о. Антоније и с. Катарина. Народ се укрцао у пет аутобуса и 30-ак кола. Колона је кренула испред Синан-пашине џамије тачно у 18 часова. Кроз шпалир са обе стране окупљених Шиптара, УЧК-а, деце и одраслих уз заглу-

шујућу вику: Лопови, лопови... Нато, Нато... УЧК-а, УЧК-а, што је деловало јако депримирајуће и крајње понижавајуће. У Призрену је остало, можда, још 30-ак породица са по неким чланом, и ни једна комплетна. Обезбеђење је било јако и професионално.

У Грачаницу, пред манастир, стигли смо у 20:45. Народ у аутобусима и колима продужио је даље, до Врања. Монаштво и свештенство је остало у манастиру Грачани-

ци. Дочекало нас свештенство из Приштине и околине са нешто народа. Ту и нова сазнања о страдању Срба по разним местима: Словиње, Стојковићи код Урошевца, Неродимље... Све то уноси неспокојство и немир међу Србе и у великим српским енклавама. Многи се пакују по Липљану, Косову Пољу, Обилићу. У народ улазе букачи (послани или наговорени), који подстичу народ на сеобу и сеју страх. Команда КФОР-а апелује да се остане, обећавајући да ће свима пружити сигурност. Ја сам поновио свој став и благослов: Срби у великим енклавама да се самозаштите док мировне снаге не заведу ред и мир. То и могу и морају. Покретање таквих целина на сеобу, често и без повода и било какве непосредне опасности, јесте чиста издаја...

И тако даље, и тако редом. Дан за даном, месец за месецом, година за годином. Обећања КФОР-а се не извршише. Срби и даље страдају, убијају их и киднапују, цркве и манастири се руше и свуда остају џихадска знамења. Али и Срби, страдајући хришћанства и отаџбине ради, опстају у већим енклавама. Они најхрабрији. Уз њих и остали. Ми смо остали са својим народом. Делили

са њим свако зло, јер добра није било. Трудили смо се да приволимо или принудимо међународну заједницу да испуни обавезе које је преузела Резолуцијом Савета Безбедности УН 1244. Резултати су мршави, али се без тога не може.

Када се ситуација колико толико стабилизовала, осетила се потреба да српска заједница на Косову и Метохији треба јединствено да наступа у решавању свих својих проблема, у циљу боље заштите и безбедности народа који је остао на Косову, и на стварању неопходних услова за повратак свих прогнаника са Косова и Метохије, како Срба тако и осталог неалбанског живља: Рома, Ашкалија, Египћана. У том циљу се и родила мисао и идеја о стварању Српског Националног Већа Косова и Метохије, које би деловало јединствено на читавом подручју Косова и Метохије. Од дана оснивања, СНВ се трудило и труди се да часно извршава ту своју улогу. Све што чини, сви контакти са институцијама или појединцима међународне заједнице, сви сусрети и разговори, сва путовања по свету, имају пред собом само два циља: већа безбедност и сигурност за Србе који су остали на

Косову и Метохији, и стварање адекватних услова за повратак свих прогнаних и избеглих Срба на своја огњишта, у своја села и градове.

Време је пролазило, Срби се сналазили како знају и умеју да опстану на својим светим косовско-метохијским просторима. Албанци су се, са своје стране трудили да нам што више загорчају живот, да убију, киднапују или протерају и преостале Србе. Ту и тамо су успевали, али не потпуно. Губили су и они стрпљење. Кроз целу 2000. и 2001. годину Срби и даље бивају свакодневно убијани, нападани, киднаповани. И даље се пале српске куће, пљачка се српска стока, руше се, минирају и скрнаве српске православне цркве. Њихов број прелази стотину. Бол, туга и неизвесност притискају сваку српску душу на Косову и Метохији. То се наставља и наредних година, истина не тако често, али перманентно и довољно да страх не попусти. Скоро свакодневно слушамо и добијамо извештаје о појединачним и масовним нападима на Србе широм Косова и Метохије, свакојаком малтретирању српског живља, узурпацији и пљачки њихове имовине, паљењу и уништавању њихових

домова, нападима на наше светиње – цркве и манастире као и на њихове земљишне поседе, рушењу надгробних споменика и раскопавању гробова, без икакве реакције међународне заједнице, сем штурих фраза вербалне осуде и жаљења.

Илустрације ради навешћемо само неколико примера насиља албанских терориста над Србима који су изведени са једним јединим циљем - протерати све Србе са Косова и Метохије, затрти све њихове историсјке тра-

гове, што би, по њиховом мишљењу, допринело стварању и добијању независног Косова. Довољно је сетити се рушења моста на Ибру, убиства трочлане породице Столић у Обилићу, убијања и рањавања недужне и невине деце у Гораждевцу, претучених Срба у Липљану, Гњилану, Церници, Сувом Долу, Бичи, злочиначког убиства Срба у Скуланеву, Старом Грацком... Сви ти многобројни злочини, као и они почињени још од јуна 1999. године, инспирисани Ал Каидом, остали су нерасветљени. Ни један њихов починилац није откривен, ухваћен и изведен пред лице правде, што недвосмислено показује неуспех међународне мисије на Косову и Метохији.

То је терористе на Косову и Метохији охрабрило и уверило да некажњено могу да чине Србима шта год хоће. А међународна заједница у целини је обмањивана и успављивана извештајима СПГС-а од Кушнера па до данас, који су стање у покрајини приказивали нереално и улепшано. Сваки у жељи да покаже успех за свога мандата. Ти извештаји су избегавали да дефинишу стварне проблеме на Косову и Метохији, приступајући постојећим проблемима једнострано и пристрасно. Та-

кав неодлучан и попустљив став међународне заједнице према злочинима сваке врсте, а не нерешен статус Косова водио је у даљу ескалацију насиља над српским народом и његовим светињама. Тачно према речима Светога Писма: „Једно зло прође, ево иду још два зла за овим“ (Откр. 9, 12).

И одједном, неочекивано, изненада - бура, ерупција насиља, злочина који достижу кулминацију 17. марта 2004. године. Срби доживљавају кристалну ноћ. За два дана извршен је стравични погром ... Нечувен и небивали у мирнодопско време. Тај погром био је добро организован, синхронизован и оркестриран. Само тако се могло десити да су истовремено хорде Албанаца бесно палиле и уништавале српски царски Призрен, Приштину, Косовску Митровицу, Липљан, Косово Поље, Обилић, Витину, Урошевац, Вучитрн, Подујево, Пећ, Гњилане... За само три дана (17. до 19. марта) убијено је 9 Срба, 850 повређено, из својих кућа протерано 4000 Срба, од којих су многи, спасавајући голи живот, прошли кроз нечувени линч разбеснеле руље, 930 српских кућа, школа, амбуланти, пошта – је опљачкано, спаљено или потпуно

уништено. Седам српских села је збрисано са лица земље, спаљено је, уништено и демолирано још 35 цркава и манастира, међу којима и бисери српске средњевековне архитектуре из 14. века, као што је Богородица Љевишка у Призрену. Тако је број уништених светиња достигао 150. Спаљен је епископски двор у Призрену, саборна црква светог Ђорђа, Богословија, манастир светих Архангела и све црквице у српској Подкаљаји. Спаљен је и манастир Девич до темеља, а гроб светог Јоаникија разлупан и оскрнављен. Спаљене су цркве и парохијски домови у Приштини, Косовској Митровици итд. Уништено је на стотине вредних икона и уметничких дела, спаљене и

оштећене фреске од непроцењиве културне и уметничке вредности. Бестијалност насиља и варварског понашања према српској духовној и културној баштини је шокантна и несхватљива. На згариштима наших светиња налазимо остатке фресака из 12. и 14. века, распећа, спаљене и нагореле древне књиге. Такво варварство, не у рату, већ пет година од завршетка рата, под протекторатом УН, у присуству 18.000 најбоље обучених и наоружаних војника НАТО савеза и Америке, није забележена у новијој историји света.

У том свеопштем пожару који је обухватио цело Косово и Метохију, кроз велика страдања и искушења прошли су монаси светих Архангела код Призрена, монахиње из Девича, као и многа свештена лица. Нарочито је пострадао о. Мирослав Попадић из Приштине, Ранђел Денић из Липљана и свештеници из Косовске Митровице. Њима су спаљени парохијски домови и све што су имали, а они су само једва изнели живе главе.

То што се десило 17. марта, никако се не може окарактерисати као „међуетнички конфликт између Срба и Албанаца“, како су неки западни медији покушали да

прикажу ствар. Ту није реч ни о неделима мале групе екстремиста који су и до сада уништавали наше храмове (115 на броју пре 17. марта) и убијали наш народ. Овде су у питању десетине хиљада (по УНМИК-у око 60.000) Албанаца који су предвођени бившим ветеранима ОВК пустошили Косовом и Метохијом све што носи знак крста, српства и цивилизације. То нису били демонстранти, јер су многи, по сведочанству КФОР-а, били наоружани аутоматским оружјем, гранатама, тромблонима и молотовљевим коктелима.

Жалосно је, али треба рећи, да су све то резултати мисије УН која је само месец дана пре мартовских догађаја називана „успешном причом“. А НАТО генерали су говорили о потреби даљег смањивања војног присуства, уклањању контролних пунктова, укидању пратњи Србима при кретању Косовом и Метохијом, а челници УНМИК-а о потпуном преношењу свих овлашћења на привремене косовске, одн. албанске институције. Српски представници, укључујући и нас из Цркве, стално смо упозоравали да се иза фасаде привремених институција, тзв. демократије и привидне мултиетничности крије стравична слика етничког насиља и дискриминације, безакоња и криминала сваке врсте. Упозоравали

смо да након оружаног сукоба и доласка НАТО снага 1999. године, није расформирана паравојна структура бивше ОВК, већ да се она само трансформисала у више сателитских паравојних и криминалних организација (КЗК; АНА и тд.) које су наставиле са активним наоружавањем, планирањем и спровођењем потпуног етничког чишћења Покрајине у циљу стварања друге исламско-албанске државе на Балкану, државе у којој ће бити места само за етничке Албанце и ислам.

Мартовски погром није и крај насиља над Србима. Он се наставља и даље, све до данас у овом или оном виду. Истина, проналазе се и други методи расрбљавања Косова и Метохије. Сада се нуди новац, откупљују се српска имања, куће, станови. Срби се исељавају, одлазе. Поново нестају читава села. Градови се освајају. Станови Срба узурпирају. Број житеља се удвостручава. Од придошлица.

Ова изнета збивања и чињенице живе не само у нашем сећању, о њима сведоче многи објективни и непристрасни представници међународне заједнице, било појединци или институције. Да се мартовски догађаји не

могу подвести под спонтани или било чим оправдани излив насиља, сведочи најпре званични портпарол УН полиције г-н Дерек Чепел, који је међу првима изјавио да насиље указује на то да су напади „унапред планирани“. Такав став је лично потврдио и тадашњи СПГС Хари Холкери, који је у почетку, као и многи други, веровао да је реч о спонтаном изливу насиља. Убрзо је и командант НАТО снага за јужну Европу, адмирал Грегори Џонсон изјавио медијима да „талас насиља широм Косова у претходна два дана изгледа да је организован и оркестриран“. Шта више, адмирал Џонсон је за АФП новинску агенцију изјавио 19. марта да је „говорити о међуетничком конфликту на Косову велика лицемерна лаж. Оно што се дешава на Косову је ПОГРОМ против једног народа и његове историје“. За медије на албанском језику ад-

мирал је јасно и гласно рекао 20. марта следеће: „Ово представља етничко чишћење и не сме да се настави“. Ове речи угледног званичника НАТО снага, које су засноване на детаљним извештајима са терена и личном увиду у природу ствари, у потпуности демантују бројне извештаје који су се, нажалост, на основу неистинитих тврдњи албанских медија, без икакве независне провере појавиле у бројним угледним новинама широм западног демократског света. Ипак, лаж је брзо разобличена и истина о етничком чишћењу и систематском уништавању хришћанских светиња није се могла сакрити.

На дан када је почео мартовски погром г. Хашим Тачи је био у Вашингтону и тамо говорио о мултиетничности и напретку демократизације у Покрајини. Догађаји на терену су га истог тренутка демантовали. Јер, док је Тачи

говорио о демократији, хиљаде Албанаца припадника његове партије пустошило је српска села и спаљивало српске цркве, остављајући иза себе графите са акронимима његове партије ПДК, терористичке АКШ, КЗК и других организација које делују под фирмом злогласне ОВК. Аутобуси са до зуба наоружаним тзв. ратним ветеранима кренули су из Тачијеве родне Дренице у правцу Приштине и Митровице и сукобили се са међународним снагама.

Албански лидери, увидевши да не могу да прикрију сву стравичност и размере насиља и варварства, прибегли су лукавој стратегији. Покушали су да објасне свету да је узрок насиља нерешен статус Косова и Метохије, незапосленост и други социјални разлози. На то је лично одговорио генерални секретар НАТО савеза г. Шефер, чију је изјаву пренео дневник на албанском језику Коха Диторе 23. марта, као и међународни новинари: „Не верујем да нерешен статус има икакве везе са овим што се дешава. Овде је реч о људима који мисле на погрешан начин, који имају илузије да вршењем злочиначких дела етничког насиља могу да се приближе остварењу

својих амбиција. Они морају да схвате да међународна заједница ово никада неће прихватити“. Тако говори Шефер, али и други званичници указивали су да су образложења албанских лидера јефтин покушај да се избегне лична одговорност и да се она пребаци на међународну заједницу и Београд, што управо указује на саму природу оног што се тренутно дешава на Косову и Метохији.

Поред наведених сведочења лица међународне заједнице непосредно упознатих са мартовским догађајима на Косову и Метохији, овде бисмо укратко напоменули да су и многе међународне институције (амерички Стејт

департемент, Амнести интернешенел, Хјуман рајтс воч и др.) будно пратиле догађања на Косову и Метохији још од 1999, посебно уништавање српске духовне и културне баштине (цркава, манастира, гробаља), о томе издавали повремена и годишња саопштења, тачно бележећи и указујући на пропусте и неуспехе КФОР-а, УНМИК полиције и других међународних организација по питању заштите како народа и његове имовине, тако и културних добара.

Тако у извештајима о провођењу људских права по земљама, америчко Министарство спољних послова за 1999. годину, указује се посебно на „друштвено насиље

над имовином Српске Православне Цркве“, јер је до краја те године „више од 80 православних цркава уништено, оштећено и оскрнављено“, а „свештеници застрашивани“.

Слични извештаји тог Министарства се понављају и наредних година, да би посебна пажња била посвећена последицама мартовског погрома 2004. године. Према том извештају мартовски догађаји „представљају озбиљан корак назад од стабилизације и нормализације Косова“, уз детаљно описивање свих страхота, истичући посебно нападе „на културно и верско наслеђе Косова“, којом приликом је „36 православних цркава, манастира и верских и културних места оштећено и уништено“. У извештају се посебно истиче да „верски објекти који су нападнути датирају још из 14. века. Од њих два су на листи УНЕСКО-а као главна места универзалног значаја, а треће је на листи регионалног значаја“. Даље се у извештају констатује да „безбедносне организације на Косову – КФОР, УНМИК, Међународна полиција и Косовска полицијска служба (КПС) – катастрофално нису успели у свом задатку“. Овај страшни неуспех КФОР-а,

а посебно што се тиче његове одговорности да успостави „безбедну околину“ и да осигура „јавни ред и сигурност (сходно Резолуцији 1244 СБ УН) је добро документован у односу на мартовске нападе“.

О тим збивањима посебно је децидан извештај МКГ (Међународне кризне групе) од 22. априла 2004. године у односу на КФОР: „Два дана насиља су била тужна демонстрација сигурносних снага. КФОР је стајао раскринкан као папирни тигар... Срби, Роми или Ашкалије били су евакуисани из својих кућа, цркве или манастири били

су одмах предати руљи која је намеравала да их спали... КФОР, осим на Чаглавици, свугде је био поражен“.

Слично реченом, извештај Амнести интернешела од 08. јула 2004. године, јасно сведочи да је дужност КФОР-а, као што је дефинисано Резолуцијом СБ 1244 да „изгради безбедну околину где се избеглице и расељена лица могу вратити својим кућама у сигурности“ и да „осигура јавну сигурност и ред“, као и то да „никакав покушај да се зауставе нападачи није био учињен од стране КФОР-а. Потпун неуспех да се заштити имовина Срба је у директној контрадикцији са дужношћу коју је КФОР преузео на себе да „изгради безбедну околину где се избеглице и расељена лица могу вратити својим кућама у сигурности“, што је била јасна порука расељеним лицима и избеглицама да се они не могу ослонити на сигурносне снаге међународне заједнице ради адекватне заштите.

Потресан је извештај Хјуман рајтс воча од јула месеца 2004. године у коме се описује развој мартовских догађаја у Ђаковици. Тамо стоји: „Увече 17. марта, око 6 сати, велика група етничких Албанаца спустила се на

малену преосталу српску заједницу у Ђаковици – у бити, једну српску кућу и српску цркву коју је штитио италијански КФОР. Италијански војници су одмах евакуисали пет старијих Српкиња из њихове (уствари: парохијске) куће и сместили их у цркву коју су они покушали да одбране од руље од неколико хиљада нападача. Према изјави двеју Српкиња Хјуман рајтс вочу, 30 до 40 италијанских војника имало је наређење да не употребљавају своје оружје на гомилу а недостајала им је опрема за

смиривање нереда као што су гумени меци или сузавац. Италијанске КФОР војнике који су се налазили изван цркве, руља је жестоко каменовала и они су морали да се повуку у цркву. У цркви су старије Српкиње помогле неколицини италијанских војника и санирале им повреде од камења. Око 8 сати увече, италијански мирочувари евакуисали су Српкиње до њихове базе – аеродрома изван Ђаковице. Италијански КФОР војници наставили су да бране цркву, али су убрзо били принуђени да напусте своје положаје. Српске куће и српска православна црква у Ђаковици били су потпуно уништени од етничких Албанаца изазивача нереда, након што су Срби били евакуисани а италијански КФОР се повукао. Када је Хјуман рајтс воч посетио место збивања месец дана касније, чак су и крхотине, остаци цркве и куће били однешени (ту је сада био један празан простор), бришући тако и задњи доказ српског присуства у Ђаковици“.

Сличне извештаје Хјуман рајтс воч направио је и за многа друга места на Косову и Метохији који су пострадали слично Ђаковици, као што је Косово Поље, Обилић и друга околна насеља у близини Приштине, где за све

време насиља „нико од сведока Срба или етничких Албанаца, званичника КПС, које је интервјуисао Хјуман рајтс воч, није видео никакво присуство КФОР трупа на улицама Косова Поља за време нереда. Уништење српске заједнице у Косову Пољу (Британски сектор) је било комплетно: свака српска кућа и свака српска институција у граду који је некада био познат по врло живој и јакој српској заједници, била је спаљена... Поред српских кућа, уништени су: главна пошта, српска школа Светог Саве, српска болница, српска православна црква“.

Као директна последица широког неуспеха међународне заједнице, посебно држава које сарађују у оквиру КФОР-а да би спречиле опсежне нападе попут ових мартовских, поред жртава у људству и имовини српског народа, значајна је штета причињена српским православним верским институцијама и имовини. Такви напади спадају у шаблон узнемиравања, застрашивања и сличних напада који су се дешавали на Косову и Метохији од 12. јула 1999. године.

И најзад, на самом крају, врхунац цинизма међународне заједнице. Уместо да починиоце толиких (и мно-

гих неописаних) злочина и насиља адекватно санкционише и примерно казни, она се свим силама труди да их награди, настојећи да им осигура и дарује независно Косово и Метохију, како би могли, даље не ометани ни од кога, да доврше етничко и верско чишћење Покрајине од Срба и културни геноцид над богатом и вековима старом културном баштином српскога народа.

Политика која све то омогућује на почетку трећег миленијума у срцу Европе, и сама је злочиначка. Просто није могуће схватити како САД и њене савезнице из ЕУ воде огорчену борбу против тероризма широм света (Авганистан, Ирак, Хамас итд.) а на Косову и Метохији исти такав џихадски тероризам толеришу и подржавају. И више од тога: настоје да га устоличе у Независном Косову. Као да ЕУ није свесна да, допуштајући Америци насилну исламизацију Косова и Метохије и ударање базе за милитантни џихад у тој српској Покрајини руши и саме своје темеље на којима почива, јер – џихад не зна за границе. Његово деловање са Косова ускоро ће осетити и сама Европа, вероватно и Америка. Што пре схвате ту просту истину, утолико ће бити боље за све.

КОСОВО У ДУХОВНОЈ И ИСТОРИЈСКОЈ ПЕРСПЕКТИВИ СРПСКОГ НАРОДА*

Црква Христова у Српском народу је окосница његове вертикале која га спаја са Небом и Царством небеским, али и његове хоризонтале, односно његовог историјског, културног и духовног трајања. То је била кроз векове, то је и данас, а верујемо да ће то бити у будућности. Црква света Православна увек је била живи сведок свих историјских искушења кроз која је наш народ пролазио, ма на којим меридијанима се налазио и ма у ком веку живео. Та искушења су вековима била и највећа и најтра-

* Предавање одржано 19. новембра 2005. године у згради Призренске богословије у Нишу, у оквиру семинара "Православна теологија и историја", под покровитељством Центра за црквене студије из Ниша.

гичнија управо на светом Косову и Метохији, тој духовној, културној и државничкој колевци нашег народа. Добро је позната аксиома да оно што је Јерусалим за Јеврејски народ да је то Косово за Српски народ. А Косово као и Јерусалим, није само географија, нити пак само демографија. То је пре свега питање индетитета: народног, духовног, културног, хришћанског, људског. То је скуп свих оних вечних и непролазних вредности и идеала ради којих вреди живети, али ради којих вреди и умрети када затреба. Та истина се посведочила безброј пута на нашем крсто-васкрсном историјском путу.

Зато је Српска Православна Црква и у овом моменту дубоко забринута за судбину Косова и Метохије, Српскога народа и наших светиња које тамо постоје, без обзира

да ли су још целосне или су већ у рушевинама. Стога је потребно поново се подсетити, по ко зна који пут, на пуну истину и правду о Косову и Метохији, у прошлости и садашњости и сагледати његову духовну и историјску персективу у Српском народу.

Свима је познато да проблем Косова и Метохије није од данас или од јуче. Корени проблема су у дубини векова. Стога се проблем Косова не може разумети, а још мање праведно решити без дубинског познавања историје Косова и Метохије, премда данас само помињање историје, нарочито код многих представника међународне заједнице, изазива негодовање, потсмех и иронију, што показује тенденцију да се априори одбаци њима противно мишљење и другачије људско и историјско искуство.

Насупрот таквима, који или немају сопствене историје, или им је она нечасна, па је се стиде, Српски народ има дубоко развијени историјски осећај и смисао својих историјских вредности, индетитета и достојантва пред Богом и пред људима. То управо значи свесну тежњу читавог народа за одржањем и обновом изворних и не-

пролазних вредности, што подразумева интересовање и стваралачко настојање за даљи развој истинске културе, хумане и хришћанске цивилизације.

Само у таквој историјској перспективи могуће је правилно схватити и појмити збивања и догађања на Косову и Метохији у задњих неколико година. Као да је сав вековни трагизам Српског народа васкрсао и, сажет до густине атомског језгра, појавио се у наше дане као наша стварност. И раније су вођени ратови између појединих држава и народа, који су се завршавали на

један или други начин, после чега су народи, па и суседи који су ратовали, настављали да живе неким нормалним и подношљивим животом. На Косову и Метохији се овога пута догађа нешто за шта историја не зна. Тек завршетком рата и ратних дејстава, услови живота за Српски народ постају крајње отежавајући. Погажена су сва људска, лична и колективна права Срба. Лишени смо права на живот, слободе кретања, могућности рада и живота од дела руку својих, адекватне здравствене заштите, нормалног образовања деце итд. Живот Срба на Косову је живот на архипелагу сачињеном од мањих и већих острва, око којих бурла узнемирено море и прети да их потопи. То су наше енклаве, гетои, логори. И буквално смо опасани бодљикавим жицама.

Прошло је скоро седам година од званичног завршетка рата на Косову и Метохији доношењем Резолуције СБ УН 1244 и потписивањем Кумановског споразума, који су требали да донесу „миран и безбедан живот за све грађане Косова и Метохије“. Уместо тога, голготско страдање Српског народа и Српске Православне Цркве на Косову и Метохији, још увек непрекидно траје. Ис-

ељавање Српског становништва са Косова и Метохије, услед увек присутног терора и невиђеног погрома у светској историји, који су над њим вршили и даље врше шиптарски екстремисти и терористи, и даље не јењава, напротив, све се јаче изражава. Присуство међународне заједнице у виду војне и цивилне управе (КФОР-а и УНМИК-а) ниучему не олакшава стање и статус Српског народа на Косову и Метохији. Напротив, све је јаснија тенденција међународне заједнице, која толерише многобројне злочинце, који уместо да буду адекватно санкционисани пред лицем правде, могу још бити награђени остварењем свога вековног сна, и добити на поклон независно Косово.

Такву тенденцију међународне заједнице нису променили ни поколебали

ни гнусни појединачни или групни злочини (Старо Грацко, Обилић, Церница, Аутобус код Подујева, Гораждевац), па ни страшни мартовски погром 2004. године, када је само за два дана убијено 12 Срба, повређено и унакажено 850 људи, протерано из својих домова 4000 Срба, спаљено и уништено 930 кућа са свим пратећим објектима, седам српских села збрисано са лица земље, спаљено и уништено 35 цркава и манастира, међу којима су бисери средњевековне сакралне архитектуре, као што је Богородица Љевишка у Призрену. Призрен, царски град и некадашња Престоница српске државе, остао је без својих светиња. Спаљена је Епископска резиденција и саборни храм светог Ђорђа, Богословија св.

Ћирила и Методија, манастир светих Архангела, као и више мањих цркава у Подкаљаји.

Но не само Призрен. Та два дана цело Косово и Метохија било је у пламену. Спаљен је манастир Девич, а гроб светог Јоаникија разлупан и оскрнављен. Спаљене су цркве и парохијски домови у Приштини и Косовској Митровици, Подујеву и Урошевцу и тд. Уништено је на стотине вредних икона и уметничких дела, спаљене и оштећене фреске од непроцењиве културне и уметничке вредности. Многа гробља су оскрнављена и уништена, гробови раскопавани и кости покојника разбациване. Бестијалност насиља и варварског понашања према хришћанској културној баштини била је шокантна и несхватљива. На згариштима наших цркава налазимо остатке фресака из 12. и 14. века, распећа и спаљене књиге староставне. Такво варварство, у таквим размерама, не у рату, већ пет година од завршетка рата, под протекторатом ОУН и у присуству 18.000 најбоље и најмодерније обучених и наоружаних војника НАТО савеза и Америке, није забележено у новијој историји света.

Кроз велико страдање и искушења прошли су монаси св. Архангела код Призрена, монахиње из Девича као и многа свештена лица. Нарочито је пострадао протојереј Мирослав Попадић из Приштине, Ранђел Денић из Липљана, свештеници из Косовске Митровице. Њима су спаљени не само цркве него и парохијски домови и све што су имали, а они су само једва изнели живе главе.

То што се десило 17. марта никако се не може окарактерисати као „међуетнички комфликт између Срба и Албанаца“, како су неки западни медији покушали да прикажу ствар. Ту није реч ни о неделима појединаца или мањих група екстремиста који су и до марта уништавали

наше храмове (њих 115 на броју пре 17. марта) и убијали наш народ. Овде су у питању десетине хиљада (по сведочанству УНМИК-а 60.000) Албанаца који су предвођени бившим ветеранима ОВК пустошили Косовом и Метохијом уништавајући све што носи знак Крста, српства и цивилизације. То нису били демонстранти, јер су многи, по сведочанству КФОР-а, били наоружани аутоматским наоружањем, гранатама, тромблонима и молотовљевим коктелима. Треба рећи да мете напада нису били само Срби, њихове светиње и куће, већ и војници КФОР-а и полицајци УНМИК-а, који су ту и тамо покушавали да заштите српске енклаве. Према подацима УНМИК-а повређено је 117 УНМИК поолицајаца, 63 војника КФОР-а, спаљено је или оштећено 150 возила УН полиције. Према јавно не потврђеним извештајима, поред повређених, има и погинулих припадника међународних снага, међу којима су и два полицајца убијених непосредно након мартовских догађаја у чисто албанском делу Косова.

Жалосно је, али треба рећи, да су све то резултати међународне мисије која је само месец дана пре мартовских догађаја називана „успешном причом“. Непосред-

но пред погром НАТО генерали су говорили о потреби даљег смањивања војног присуства, укидању контролних пунктова, укидању пратњи Србима при кретању Косовом, а челници УНМИК-а о потпуном преношењу свих ингеренција на привремене косовске, односно шиптарске институције. Српски представници, укључујући и нас из Цркве, стално су упозоравали да се иза фасаде привремених институција, тзв. демократије и привидне мултиетничости крије стравична слика етничког насиља и дискриминације, безакоња и криминала. Упозоравали смо да након оружаног сукоба и доласка НАТО снага 1999. године није расформирана паравојна и злочиначка структура бивше ОВК, која се само трансформисала у више сателитских и паравојних криминалних организација које су наставиле са активним наоружавањем, планирањем и спровођењем потпуног етничког чишћења Покрајине у циљу стварања друге албанске државе на Балкану – државе у којој ће бити места само за етничке Албанце.

Да се догађаји од 17. марта не могу подвести под спонтани или било чим оправдани излив насиља, сведо-

че изјаве многих представника међународне заједнице. Тако, примера ради, званични портпарол УН полиције г. ДЕРЕК ЧЕПЕЛ, је међу првима изјавио да насиље указује на то да су напади „унапред планирани“. Такав став је лично потврдио и шеф УНМИК-а Хари Холкери, који је у почетку, као и многи други, веровао да је реч о спонтаном изливу насиља. Убрзо је и командант НАТО снага за јужну Европу, амерички адмирал Грегори Џонсон изјавио медијима да „талас насиља широм Косова у претходна два дана изгледа да је организован и оркестриран“. Штавише, адмирал Џонсон је за АПФ

тинитих тврдњи албанских медија, без икакве независне провере појавили у бројним угледним новинама широм западног назови демократског света. Ипак, лаж је брзо разобличена и истина о етничком чишћењу и систематском уништавању хришћанских светиња није се могла сакрити пред лицем оних „који имају очи да виде, уши да чују и срце да разумеју“.

Албански лидери, увидевши да не могу да прикрију стравичност и размере насиља и варварства, прибегли су другој стратегији. Покушали су, и изгледа, нажалост, успели, да објасне свету да је узрок насиља нерешен статус Косова и Метохије, незапосленост и други социјални разлози. Не желећи да умањујемо значај и ових проблема, који заиста постоје, овде бисмо цитирали речи генералног секретара НАТО савеза г. ШЕФЕРА чију је изјаву пренео дневник на албанском језику „Коха Диторе“ 23. марта и међународни новинари: „Не верујем да нерешен статус има икакве везе са овим што се дешава. Овде је реч о људима који мисле на погрешан начин, који имају илузије да вршењем злочиначких дела етничког насиља могу да се приближе остварењу својих амбиција. Они

морају да схвате да међународна заједница ово никада неће прихватити“. Тако Шефер, али и други званичници који су указали да су образложења албанских лидера јефтин покушај да се избегне лична одговорност или да се она пребаци на међународну заједницу и Београд, управо указују на саму природу оног што се дешавало и дешава на Косову и Метохији.

Нажалост, ове речи савести и разума које су се ту и тамо чуле непосредно после 17. марта, постепено су бледеле и уступале место заговорницима политике „свршеног чина“, а у циљу проглашења потпуне или тзв. условне независности Косова и Метохије, или, пак, поделе Покрајине по етничким границама уз тзв. „хумано пресељење становништва“. Ако би се било која од ових опција прихватила или била наметнута Србији и Српском народу, то би био опасан преседан који би додатно дестабилизовао ситуацију у целом региону, охрабрио радикалне снаге и у другим деловима Балкана (посебно у БЈРМ-и), подстакао међуетничке и међуверске сукобе уз даље уништавање верских објеката и деценијама унапред онемогућило европску интеграцију овог дела

Европе. Посебно би наметање независности Косова било добар пример и подстрек екстремистима на многим потенцијалним жариштима у Европи, како се насиљем могу наметати институционална решења мимо преговора и међународног права, што би имало широке и несагледиве последице.

С обзиром на такво стање и животне околности на Косову и Метохији, веома далеким од нормалних и опште прихваћених, целокупно свештенство и монаштво

Епархије рашко-призренске и косовско-метохијске суочило се са изузетно тешким и свеобухватним задацима. Пре свега, велики труд је уложен на одвраћање Српског народа од продаје кућа и друге имовине Шиптарима, који не штеде паре да би

откупили српску земљу и тако заувек отерали Србе са њихових вековних огњишта. Тенденција продаје се нагло повећала после 17. марта, која траје и данас, две године од тих догађаја. Ништа то не може спречити ни зауставити. Чак ни лични примери и труд које свештенство улаже на обнови уништених и изградњи нових црквених објеката и парохијских домова не може да заустави ову злћудну појаву продаје и одласка са својих вековних огњишта.

Кроз овај, по свему непотпун преглед догађаја на Косову и Метохији у задњих неколико година, неодољиво се намеће поређење Косова са старозаветним праведним Јовом. Косово је данас Српски Јов. Као што некада Јов сећаше у ранама и гноју на ђубришту изван града, тако је и Косово данас одбачено на сметилиште света, кога сви дубоко презиру и заобилазе, трудећи се да га што пре забораве. Отуда ова хитња око почетка преговора о будућем статусу Косова. Јер, Косово какво је сада, јесте живи огањ на савести светских моћника који их пече као жеравица. Свесни су они свога учинка и свога доприноса што Косово годинама труне у гнојним ранама. И као што

некада пријатељи Јовови настојаху дуго, иако безуспешно, да убеде Јова да је он сам крив за своја страдања, тако и светски моћници данас покушавају да убеде Србе да су они, иако највећа жртва, управо главни кривци за своја страдања на Косову и Метохији.

Тако говоре, цене и пресуђују људи и тада и сада, јер је од њихових очију скривена тајна страдања у свету, посебно страдања праведника. Али као што тада Јов, будући свестан да иза себе нема таквих греха који би могли бити узрок и оправдање његовом толиком страдању, тражи „да се парби са Богом“ како би дошао до разрешења тајне свога положаја, тако и Срби данас на Косову, иако

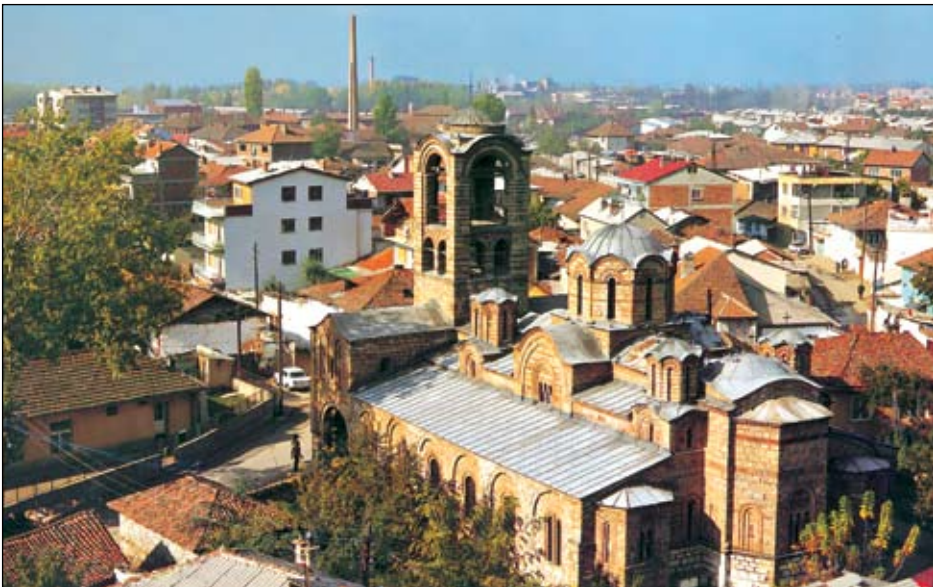

свесни својих мана и грехова као људи, ипак не могу да прихвате – здраво за готово – тврдњу која сву кривицу за косовски полом сваљује само и једино на плећа Срба.

И као што историја Јова на крају показа да је он био у праву а не његови пријатељи, јер вели се да Бог Јова благослови „и умножи двојином све што беше имао“ (Јов 42, 10), тако и у погледу Косова, које иако пролази љута страдања, Господ умножава свој благослов на њему, дајући нову духовну перспективу Косову, у којој се решава и осмишљава и његова историјска перспектива. Као што некада у односу на Јова, Бог рече Сатани: „Ево ти га у руке само му душу чувај“ (Јов 2. 6), тако и данас у погледу Косова и поред свих страдања кроз која Косово пролази, Бог је сачувао душу његову. И зато Косово кроз своју Голготу иде своме славном васкрсењу.

Душа Косова су наше светиње, цркве и манастири који попут зрна бисера украшавају ту нашу духовну колевку. А душа манастира су братства и сестринства монаси и монахиње, који данонoћно узносе молитве Богу, изграђују себе у боголике личности и шире духовност као благи мелем и на преостали Српски народ на Косову

и Метохији, који годинама издржава неиздрживо и стоји чврсто и постојано у својој вери „ка'но клисурине“, уверен да ће се на крају правда Божија показати у пуном сјају и дати свима и свакоме према заслузи.

Ако постоји данас чудо у народу Српскоме, то је онда, нема сумње, процват монаштва, мушког и женског, у Епархији рашко-призренској и косовско-метохијској. Бог је благословио и у овом најтежем времену умножио вишеструко, а не само „двојином“ (као код Јова), монаштво у нашим манастирима. Тако да су наше стародревне светиње постале „тесне“ да приме у себе све оне младе

душе, које се, пробуђене и од Бога призване, опредељују на службу Богу и своме роду.

Процват и развој монаштва потстакао је и довео до небивалог замаха духовне обнове на овим просторима. Док с једне стране непријатељ настоји да затре и уништи сваки траг биолошког и духовног постојања Срба на просторима Косова и Метохије, дотле, с друге стране, увелико се врши обнова старих манастира који су по више стотина година лежали у рушевинама, у њих се усељавају

млада монашка браства и живот почиње да буја. Тако су обновљени свети Архангели код Призрена (у време најжешћих ратних сукоба 1998. године), манастир Девич код Србице, Ђурђеви Ступови код Новог Пазара, Кончул код Рашке, Дубоки поток код Зубиног Потока, Сочаница код Лепосавића, Бањска код Звечана, манастир Зочиште код Ораховца, манастир св. Јована Претече у Великој Хочи. Поред тога у изградњи су и нови манастири: светих Врача Козме и Дамјана у Врачеву код Лешка, свете Петке – Улије код Лепосавића, Свете Богородице (посвећен икони Тројеручици) на Девиним Водама код Звечана, света Варвара код Новог Пазара.

Поред манастира, обнављају се старе и подижу нове цркве свуда где је то могуће, а пре свега тамо где се прогнани Срби враћају. У овом периоду страдања подигнуте су нове велелепне цркве у Зубином потоку (2000-те године), У Лепосавићу (2002), у Косовској Митровици (освећена на Митровдан 08. 11. 2005). Обновљена је црква у Осојанима, првом повратничком селу. Крајем 2005. године (06. новембра) извршили смо освећење остатака цркве Рођења светог Јована Крститеља у Љевоши крај

Пећи, селу у које се недавно вратило педесетак српских породица. Обнова цркве у Љевоши обавља се новцем које је обезбедила Влада Републике Србије. На тај начин потврђује се територијални интегритет и суверенитет Државе Србије на Косову и Метохији, и њена могућност и спремност да се ангажује на јачању духовног потенцијала Срба на Косову, што је била карактеристика Србије и у доба када су подизане наше највеће светиње на Косову и Метохији (Пећка Патријаршија, Грачаница, Дечани), које данас представљају не само предмет дивљења и поштовања читавог културног света, него и најуверљивије тапије нашег идентитета и вековног постојања на овим просторима.

Оваквом активношћу наше државе утврђују се Срби који данас живе на Косову и Метохији, јача се вера у спремност државе да учини све како би сачувала свој народ и територију, отварају се перспективе за даљи развој српства у својој вековној колевци. И не само то. Тиме се даје и подстрек прогнанима да се што пре враћају у своје, макар и спаљене и порушене домове, да их обнављају

и у њима граде своју будућност, обнављајући уједно и светиње у својим селима.

Модел обнове наших светиња на Косову и Метохији примењен од стране Епархије рашко-призренске заједно са Владом Републике Србије, посебно са Министарством вера, представља једино ефикасан и успешан модел одрживе обнове, који Епархија изводи самовласно, као свој на своме, као творац, власник и чувар своје баштине кроз

векове, а уз поштовање услова и мера заштите издаваних од стране надлежних институција државе Србије. То је једини модел који не може бити оспорен и не може бити осујећен од стране ни једне међународне институције, јер се ради о праву власништва, доследно поштованом у међународном праву.

И тако, Косово је вековима било и остало знак и мерило по коме се познаје и препознаје Српски народ и сваки Србин посебно. Без Косова Српски народ не би постојао. Изгубио би свој национални, морални и духовни индетитет. Исто тако и Србија, као држава, без Косова је незамислива. Србија је храм, а Косово је – олтар. Без олтара, храм губи своју сврху и свој смисао постојања. Србија је тело, а Косово је срце у том телу. Ишчупа ли се срце из тела, остаје леш који се распада. Косово за Србе има онтолошку и есхатолошку вредност. Косово даје смисао целокупној нашој националној историји, оно је осмишљава и оправдава. Јер, Косово је опредељење за „Царство Небеско“, за вечне и непролазне еванђелске вредности. Тај избор први је учинио у име своје и у име целога Српског народа свети Великомученик косовски

Кнез Лазар уочи прве Косовске Битке давне 1389. године. Та битка траје кроз векове, и трајаће. Свака нова генерација Срба се опредељује слободно и одговорно или за Царство Небеско, и тиме стаје под крсташ барјак честитога Кнеза, или за царство земаљско и одлази у табор Вука Бранковића. И ми, данашњи Срби смо на том животном испиту. Не сумњам да ћемо учинити прави избор.

ОБРАЋАЊЕ МИСИЈИ СБ УН*

Ваше Екселенције,

Уважена Господо,

Веома ми је драго да могу да Вас поздравим у овом православном српском манастиру Грачаница, који ускоро слави 700 година свога постојања.

Овај и други наши средњевековни манастири и цркве из доба Немањића су неуђутни сведоци присуства и живота Срба на Косову и Метохији скоро 1000 год.

Ви сте о Косову, уверен сам, много слушали и много научили у последњих десетак година. Али то није довољно за доношење непристрастног решења када је будући статус Косова у питању.

---

* Обраћање Амбасадорима СБ УН, приликом њихове посете Косову и Метохији априла 2007, у Грачаници.

Стога, веома ценимо Ваш труд и жељу да се лично уверите у стварно стање на Косову у последњих осам година. Та истинољубивост Вас је и довела овде да на лицу места сагледате пуну истину пројављену кроз чињенице.

Господо, ред држи небо и земљу. Правне норме и морални принципи су темељи демократског света. Очекујемо од Вас да ти принципи буду примењени и на нас. Дупли стандарди, који су до сада често примењивани, нису израз правдољубивости.

У протеклих осам година, од јуна 1999. године, ти принципи и те етичке норме су протеране са Косова и Метохије и поред присуства међународне заједнице у лицу КФОР-а, УНМИК-а, ОЕБС-а и других међународних институција и организација.

За тих осам година на Косову и Метохији почињени су безбројни злочини: етничко чишћење кроз прогон

250.000 Срба и припадника других неалбанских заједница – Рома, Ашкалија, Египћана, Јевреја...; убиства недужних цивила (око 1.300) од мале деце до 90-годишњих стараца и старица; киднаповање више од 1.000 лица за чију судбину ни до данас не знамо ништа; стотине села сравњених са земљом; десетине хиљада кућа спаљено, опљачкано или насилно узурпирано; 150 цркава и манастира спаљено, срушено и вандализовано. (Тачан преглед имате у овим публикацијама: Распето Косово и Мартовски погром, који ће Вам бити уручени). Чак ни мртви

нису имали мира. Многа гробља су вандализована, а споменици порушени, гробови раскопани и кости разбацане.

Ти злочини достигли су кулминацију у стравичном погрому

извршеном од стране преко 50.000 албанских екстремиста над Србима и осталим неалбанцима 17. и 18. марта 2004. г.

Једна трећина Срба од оних који су живели на Косову и Метохији до 1999. године, а која је остала да и даље живи овде, већ осам година живи у гетоима, логорима, енклавама опасани бодљикавом жицом и лишени свих људских права: права на живот, слободу кретања, коришћење верских слобода (посете храмовима, гробљима), могућност рада (чак и обраде своје имовине), нормалне здравствене заштите, школовање деце и тд.

Резолуција СБ 1244 на основу које је међународна заједница дошла на Косово и Метохију ни до данас није инплементирана. Све

што је тамо записано и обећано, није испуњено, бар што се тиче Српскога народа.

Међународни стандарди, нису испуњени ни по једној тачки. То најбоље илуструје неостварено право на повратак свих прогнаних лица на своја огњишта. За осам година од протераних 200.000 Срба није се вратило ни 2%. А и ови који су се вратили живе у немогућим условима, често нападани, пљачкани, убијани.

Највише су затајили правосудни органи. Од толиког броја почињених злочина, скоро нико није идентификован и изведен пред лице правде. О томе најбоље сведочи извештај "Human Rights Watch" од 30. маја 2006. године, којега ћете добити уз остале материјале.

Резолуција 1244 заговара мултиетничко Косово. Оно је такво било до јуна 1999. г. Сви градови су били истински мултиетнички. Данас, нажалост, то више нису, јер је извршено етничко чишћење нарочито у градовима. Навешћемо само пример Приштине. До јуна 1999. г. у Приштини је живело 40.000 Срба. Данас их има једва сто душа. Да ли се онда Приштина може назвати мултиет-

ничким градом? Или Пећ, Призрен, Урошевац, Клина, Србица и тд. Где Срба уопште нема.

Уважена господо, без стварања услова за одржив повратак прогнаних и њихов нормални живот, илузорно је тражити решење за Косово. Неће се наћи.

Треба знати да питање Косова није само питање СБ, већ пре свега питање демократске, међународно признате државе Србије и српског народа који је овде вековима живео и стварао своје културно наслеђе, које албански екстремисти у последњих осам година немилосрдно уништавају. Не само 17. марта, него и пре њега и после њега, све до данас.

Поред тога, нама међународна заједница (СЕ) одређује и намеће да нам неке наше уништене светиње обнављају управо они који су их рушили, дакле, Албанци. Нашта пак та обнова личи, рећи ће Вам после нас у пар реченица Директор Републичког завода за заштиту споменика културе г-ђа Гордана Марковић.

И да завршим. Косово и Метохија је колевка српске духовности, српске културе и српске државности. Не мит, него духовни идентитет српског народа, без кога Срби као народ не може да постоји.

Стога српски народ у целини, као и Држава Србија, никада неће прихватити било какво и од било кога наметнуто решење, које Косово и Метохију одваја од Србије под било каквим називом то било.

Ми решење видимо само у суштинским преговорима и компромисном решењу прихватљивом за обе стране. Само такво решење може бити гарант мира и стабилности региона Балкана, па и шире.

Захваљујемо се на пажњи.

КОСОВСКИ РАСПЛЕТ: ЗАПАДНЕ ОПЦИЈЕ И СРПСКА СТРАТЕГИЈА*

Добро јутро и хвала свима што сте данас дошли овде. Данашњи јавни форум и дебата за округлим столом, као што многи од вас знају, је делом наставак конференције одржане овог септембра у Вашингтону под називом "Поновно разматрање Косова", спонзорисане од Америчког Савета за Косово. Данас пред собом имате извештај са те конференције.

Сврха конференције у Вашингтону је тачно истакнута у наслову: реч је о обраћању мислећим и поштеним људима, нарочито у Америци, да се преиспитају, да стану и да размисле о томе шта чине. Да стану и да размисле о

* Предавање одржано на Конференцији у Дому Синдиката у Београду, децембра 2006, у организацији Америчког Савета за Косово.

последицама својих акција пре него што буде прекасно да се избегне катастрофа за хришћански српски народ Косова и Метохије, катастрофа за Балкан, катастрофа за целу Европу.

Разматрање сопствених грешака није претерано својствено палој људској природи. Ја сам као архипастир Срба хришћана са Косова и Метохије био у посети Сједињеним Државама много пута и пре и после рата да бих тамошњим извршним и законодавним званичницима и креаторима политике рекао: господо, господо, молим вас запитајте се да ли сте у праву. Чак и ако вас уопште не интересује истребљење мог народа са Косова и Метохије, молим вас да размислите о интересима ваше сопствене земље и о будућности Европе. Како предаја власти џихад терористима и разбојници-

ма може донети корист било коме? Зар се надате да ћете удовољити џихад терористима нуђењем комада европске хришћанске земље у време када њихов терор прети целом свету? Пре неколико месеци, када је Америчким Саветом за Косово покренута акција за спасавање Косова и Метохије, речено нам је да је исувише касно, да се бавимо безнадежним стварима. Још нам је речено да је одлука одавно донешена и да ће све бити готово до краја 2006 г. Ја вас питам: где је та одлука данас? И још нам је речено да је спровођење одлуке одложено због избора у Србији, што је ноторна лаж; да могу да одвоје Косово и Метохију од Србије учинили би то данас, не би чекали. Али они то не могу да ураде и зато чекају. Шта је то што ће бити другачије идуће године? Да ли они замишљају да ће Срби променити своје мишљење о Косову и Метохији? Да ли они мисле да ће се 2007. или 2008. године или кроз сто година наћи једна српска рука која ће пристати да потпише експлантацију срца свог народа?

И тако, они чекају, јер ништа друго им не преостаје. Ништа друго не могу да кажу албанским муслиманима са Косова и Метохије осим да чекају. "Само будите стр-

пљиви. Све је одлучено, само чекајте још мало. Даћемо вам то што желите ускоро". У међувремену чујемо да ће одлука бити донешена касније; помиње се септембар 2007. као нови крајњи рок. А можда ће крај 2007. бити "коначан" крајњи рок за доношење "неизбежне" одлуке, баш као што је то био случај за 2006.

Вођство албанских муслимана је недавно предузело дипломатску офанзиву покушавајући да утиче на јавно мњење не би ли се надокнадило оно што сматрају да је у тренутку пропуштено. Велике новинске куће наклоњене њиховој ствари - *Вол Стрит Црнал, Вашингтон Пост, Фајненшл Тајмс* - су у рубрикама типа "мишљења" објавиле текстове у којима се објашњава зашто више не може бити одлагања. И сваки од ових текстова, пошто заврши

причу о демократији, самоопредељењу и стандардима, те о свим осталим лажима које смо слушали у току последњих седам година, даје стварни разлог. Они кажу: "ако буде даљег одлагања, доћи ће до насиља од стране муслиманских Албанаца". Јер, на крају крајева, једини аргумент којег су икад имали и јесте насиље и претња насиљем. Међународна заједница, каже се, мора дати овој интифади оно што захтева или ће се насиље, које је увек присутно, наравно, погоршати! На који начин би се могло погоршати? Можда тако што не би остало усмерено само против нас, против хришћанских Срба - на које се у иностранству ионако нико и не обазире - већ би се окренуло против саме међународне заједнице.

Одгађање нам је донело и разјашњење. Упркос свим претњама и обећањима, српска влада је рекла: "Не, не можете нам одузети Косово и Метохију - Косово је Србија!" Предвођени Његовом Светошћу Патријархом Павлом, грађани Србије су изишли на изборе и великом већином изабрали нови устав који каже: "Косово је Србија! Не можете нам га одузети".

И Русија је сада рекла да неће дозволити решење које ће кршити међународни закон, као ни решење на које Србија не пристаје. Изгледа да ће Кина подржати Русију по том питању. Све више земаља - *Шпанија, Румунија, Израел, Грчка, Грузија, Украјина, Словачка* - увиђа да наметнуто, незаконито решење за Косово прети хаосом остатку света.

Да ли је америчка влада дошла до тог закључка? Не, није још. Као ни Британија уосталом, али ћемо идуће недеље и тамо отићи па ћемо видети!

У ствари, полет да се спроведе наметнуто и незаконито одвајање Косова и Метохије од Србије је мртав. Једино његови подржаваоци још не знају да је мртав. Или можда знају, али нису спремни да то себи признају!

Ја нисам политичар. Ја сам пастир. Није мој позив да причам политичарима како да мисле. Али ја сам овде већ неко време и доста тога сам видео. Волео бих да предложим једну мисао: будућност у политици не припада онима који знају само колико је сати или који је датум, него онима који, пре свега, могу да тумаче барометарске промене.

Људи насиља, г. Чеку, г. Харадинај, г. Тачи, могу да кажу које је време, они виде да је данас 6. децембар. Али они не осећају промену у барометарском притиску. Прошло је време када су могли позвати своје пријатеље, г. Холбрука и г-ђу Олбрајт. Прошли су дани када је било довољно да неколико бирократа у Вашингтону нареде нешто, а цело човечанство похрли да то изврши. Заиста, после многих путовања по Америци вам могу рећи да све више Американаца увиђа шкрипац у који је њихова земља ушла, и то не само у Ираку.

Причали смо са Американцима из свих слојева друштва, са републиканцима и демократама, не само са православним хришћанима већ и са протестантима, католицима, Јеврејима, такође и са атеистима, и сви они увиђају да је њихова земља преузела на себе одговорности

које је превазилазе. Када први пут разговарамо са њима, они скоро ништа не знају о Косову, али све више почињу да увиђају у чему је прави проблем и захвални смо Богу за сваког од њих коме су се отвориле очи. Једино су бирократе они који ће последњи прогледати.

Као што сам рекао на почетку, конференција у Вашингтону је била о "поновном разматрању" Косова. Кажимо сада: Косово јесте поново размотрено. Оно је поново размотрено због притиска догађаја од којих су неки далеко од Косова. Време је сада да се крене даље, што ме и доводи на тему данашње конференције која се тиче "завршнице". Сада када видимо да се независност Косова неће догодити, ми, сви ми: Србија, њени балкански суседи, Европска Заједница, Америка, Русија - морамо озбиљно размислити о томе шта ће се десити, како ће се десити и када ће се десити? Како и када ће г. Ахтисари учинити праву ствар и прекинути све? Када ће прави преговори, за право решење Косова и Метохије у оквиру демократске европске Србије, напокон отпочети?

И, што је можда најважније од свега, ми ћемо у том процесу видети ко ће нам помоћи да се померимо

унапред. Поменуо сам да су вође косовских Албанаца, људи насиља - они који су довели свој народ до ове тачке, овог неуспеха - управо они који не могу осетити промену у струјању ваздуха. Стога остаје отворено питање, који од њих ће то осетити? Знамо да би многи косовски Албанци хтели да уведу своју заједницу у Средњи Исток, у шаријатско право и џихад. Ово су људи који су потпуно срећни са разбојничком пећином (црном рупом) у шта се Косово претворило.

Но да ли само такви постоје? Има ли оних који то не желе, који желе да живе достојанственим животом? Који желе да буду део Европе, а не Средњег Истока? Који знају да за Косово не постоји други пут у Европу осим преко Србије? Време је да они ступе напред. Србија ће стрпљиво чекати да отпочну прави преговори, а не само представа на позорници са које се изговарају претње и ултиматуми. Када ти разумни људи буду искорачили, а верујем да ће то учинити, они ће наићи на добродошлицу од стране Срба. Стога поново кажем, покушајмо да на данашњем форуму распознамо пут којим треба да кренемо. Ми ћемо то учинити уз сарадњу неких стручњака

који су били са нама у Вашингтону, и уз још неколико пријатеља. Још увек нас покривају тамни облаци, али само они који воле тмину одбијају да виде светлост која је испред, светлост до које ћемо стићи само ако се наш корак не поколеба!

Хвала вам на пажњи.

ПОНОВНО РАСМАТРАЊЕ КОСОВСКОГ ПИТАЊА*

Добро јутро и хвала Вам што присуствујете овој важној конференцији „Поновно расматрање Косовског питања“. Као Архипастир Православних Хришћана Срба са Косова и Метохије, ове недеље се налазим у посети САД где сам се састао са званичним представницима извршне и законодавне власти као и доносиоцима политичких одлука, да опишем агонију у којој се налази Хришћански народ на Косову и да упозорим на пут који се налази пред нама.

Као што назив саме конференције означава, и као што сам пренео наведеним званичницима током наших

* Реч упућена учесницима Конференције посвећене Косову и Метохији, одржаној у Вашингтону септембра 2006, на Капитол Хилу.

сусрета, очекује се да САД поново размотре садашњи правац њихове политике према Косову. Америка је предуго до сада подржавала пут Косова према независности, а да при том можда није ни била свесна да би такав пут довео мој народ до уништења. Самим тим би то додало ново бреме међународној заједници, јер би независност Косова у крајњем случају довела до стварања нове државе зла. Да ли Европа може да поднесе муслиманску државу зла у својим границама, у време док траје глобални рат против исламо-фашизма под вођством САД?

Како могу САД и европски савезници да подрже независност Косова, када је пред носом УН и НАТО Косово постало црна рупа корупције и криминала? Да ли се може очекивати да би независно Косово одједном прекинуло трговину дрогом, оружјем и белим робљем – укључујући трговину женама и децом – када међународна заједница није била способна да прекине оваква злодела у протеклих седам година?

Црна рупа Европе у погледу корупције и организованог криминала само би се проширила уколико би Косово на силу било отцепљено од Србије. Косовске пропале и корумпиране институције већ су под руководством муслиманских Албанаца, бивших чланова терористичке организације тзв. ОВК. ОВК терористи имају блиске везе са албанском мафијом, и те везе би само ојачале уколико дође до независности.

Вође америчког народа морају себи поставити питање да ли стварно желе да се створи нова држава зла вођена џихадским терористима и криминалцима. Садашњи тзв. Председник Владе Косова је човек који има командну одговорност за убиство 669 Срба и 18 чланова

осталих етничких група од стране ОВК терориста, 518 жртава које су задобиле озбиљне повреде под утицајем тортуре и рањавања, и 584 жртава киднаповања од којих се за многе сматра да су мртви. Овај исти човек се недавно састао са америчким државним секретаром Кондолизом Рајс и са њом је позирао на фотографији. Зашто је овај човек добродошао у Вашингтон и уважаван је као легитимни државник, када тек треба да изађе пред лице

правде за своје ратне злочине? Да ли је мудро за САД да се састаје са терористичким лидерима у ово време рата против исламо-фашизма?

Међу џихадским терористичким методама ОВК терориста познато је и одсецање главе жртвама, као што се могло видети у другим земљама у којима је активан покрет џихадског терора. 1999. године одмах након преузимања међународне управе над Косовом, ОВК терористи су киднаповали јеромонаха Харитона из манастира Светих Архангела. Његово тело, које је имало бројне знаке мучења нађено је, међутим не и његова глава. Зашто ова џихадска пракса обезглављивања изазива толико гнева у целом свету сем када се дешава на Косову? Када постоје фотографије ОВК терориста чији је идентитет познат, а који међутим нису изведени пред суд правде, са главама њихових жртава хришћанских Срба, зашто међународна заједница не врши притисак на косовске лидере за њихово хапшење као ратних злочинаца?

Џихад на Косову је започео 1995. на састанку у Тирани у Албанији између Осаме Бин Ладена и двојице чланова ОВК. Ова двојица терориста данас се редовно

састају са косовским тзв. Председником Владе, како би се заједнички договарали о расподели криминалног плена. Ја сам дошао у Америку да тражим да се заустави оваква политика према ОВК терористима – политика која је наслеђена од прошле администрације. С обзиром да је моја земља Србија суочена са повећаним притиском од стране ових терориста, да ли можемо очекивати од српске Владе да преда део своје територије овом исламском покрету насиља?

Овај исламски покрет унутар Косова је одговоран за интифаду против Хришћана, која је резултирала прогоном 220.000 Срба и неалбанаца, а који су били приморани да напусте Косово још 1999. године - ПОСЛЕ завршетка рата. Исто тако, древне цркве и манастири – више од 150 укупно – уништене су.

Злочини на Косову и Метохији дешавају се свакодневно. Иако би неки хтели да окрену леђа и да игноришу ову непријатну истину, ја сам сведок овог свакодневног насиља. Муслимански Албанци користе насиље да очисте преостале Србе и неалбанце, у нади да ће створити исламску државу зла.

Посебан циљ муслиманских Албанаца су симболи Хришћанства, које уништавају са посебним уживањем. Када нападну цркве, посебна мета у њиховом демонском пиру су крстови на куполама храмова, иконе Господа нашег Исуса Христа и његове Пресвете Матере. На Косову немају мира ни мртви Хришћани – скрнављење хришћанских гробаља од стране муслиманских Албанаца постала је, нажалост, сувише учестала пракса на Косову и Метохији. Како је могуће да међународ-

на заједница игнорише кршење верских слобода и истребљење Хришћанства, док размишља о насилном отцепљењу Косова од Србије?

Отцепљење Косова од демократске Србије, чији је оно саставни део, значило би пресуду на истребљење мога народа из ове провинције и стварање државе зла у којој су терористи на власти. У доба када Америка предводи слободан свет у глобалној борби против џихадског терора, Косово не сме да настави да буде изузетак, где,

због разлога које ја не могу да разумем, амерички званичници држе страну криминалаца и џихадиста.

Као што је Америка увидела у прошлости, удовољавање џихадистима не може гарантовати заштиту од џихада. Исто важи и за жртвовање наше земље и наше крви.

На крају, допустите ми да подвучем оно што Вам са потпуним уважавањем предлажем, да преузмете потпуну одговорност као Американци. Ова могућа катастрофа неће се десити, сем уколико Ваша Влада буде инсистира-

ла на томе. Добро је познато да се међу земљама Контакт групе Америка – или да будем прецизнији Стејт Департмент – залаже за нелегално и насилно отцепљење Косова од демократске Србије. Због тога од Вас Американаца ја данас тражим да размислите како заједнички можемо да разуверимо Вашу владу да се заустави за тренутак, и поново размотри последице онога што чини, те да промени курс своје политике пре него што буде превише касно за нас, а можда такође и за Вас.

Хвала Вам.

28. септембар 2006.
Вашингтон

САКОСОВОМУСРЦУ

Издавач:
Епархија рашко-призренска
и косовско-метохијска

Аутор:
Епископ Артемије

Одговорни уредник:
Протосинђел Симеон

Технички уредник:
Владимир Виловски

Тираж:
1000 примерака

Штампа:
Флеш, Земун

ISBN
978-86-82323-27-3

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

271.2-475.5
РАДОСАВЉЕВИЋ, Артемије
Са Косовом у срцу: обраћања, сећања, сведочења / епископ Артемије. - 2. допуњено и проширено изд. - Грачаница; Београд: Епархија рашко-призренска и косовско-метохијска, 2008 (Земун : Флеш). - 138 стр. : илустр. ; 21 cm
Ауторове слике. - Тираж 1.000. - Напомене уз текст.
ISBN 978-86-82323-27-3
а) Срби - Прогони - Косово - 1999-2007
COBISS.SR-ID 152453644